

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Obnova venkova – příklad malé obce

Bc. Petra Králíčková

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petra Králíčková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Obnova venkova – příklad malé obce

Název anglicky

Rural renewal – a small village example

Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit dosavadní vývoj obce na základě zjištění názorů obyvatel a z jejich výpovědí nalézt, které z daných oblastí považují obyvatelé obce za opomíjené, a naopak které by chtěli více rozvíjet. Z toho vyplývá, že dílčím cílem je zjistit potenciál možného budoucího rozvoje obce. Na základě provedeného dotazníkového šetření budou pro potřeby představitelů obce stanovena doporučení a možnosti pro zlepšení kvality života v obci s přihlédnutím k názorům obyvatel.

Metodika

1. Metodika

Teoretická část bude vypracována na základě studia historických pramenů, odborné literatury a dostupných elektronických zdrojů. Budou vysvětleny základní používané pojmy vztahující se ke zkoumané problematice. Druhá část práce se bude týkat představení samotné obce, bude popsána její historie, poloha, urbanistický charakter, infrastruktura a vybavenost obce, místní samospráva, demografie, ekonomické aktivity a společenské a kulturní dění v obci. V této praktické části bude vyhodnocen vlastní výzkum provedený formou dotazníkového šetření mezi obyvateli obce. Na základě provedené analýzy získaných dat bude potvrzena či vyvrácena stanovená hypotéza a bude navržen potenciál pro budoucí rozvoj obce. V závěru dojde ke shrnutí celé práce.

2. Harmonogram práce:

Březen 2017 – specifikace metodiky, stručný obsah teoretické části práce

Srpen 2017 – zpracování teoretické části DP (úvod, popis metodiky, literární rešerše, harmonogram terénního šetření)

Říjen 2017 – vlastní terénní šetření

Prosinec 2017 – zpracování a odevzdání empirické části v první verzi

Březen 2018 – odevzdání kompletní DP se zapracovanými připomínkami

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

venkov, vesnice, obec, obnova, rozvoj, dotace, samospráva, obyvatelé obce

Doporučené zdroje informací

- BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, ILLNER, Michal, VOBECKÁ, Jana, 2011. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. 1.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), ISBN 978-80-7419-069-8.
- BINEK, Jan a kol., 2009. Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova. 1. vyd. Brno: GaREP Publishing. ISBN 978-80-904308-0-8.
- HUDEČKOVÁ, Helena, LOŠŤÁK, Michal, ŠEVČÍKOVÁ, Adéla, 2010. Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. 1. vyd., Praha: Reprografické studio PEF ČZU. ISBN 978-80-213-1413-9.
- MAJEROVÁ, Věra, MAJER, Emerich, 2015. Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství. 1. vyd., Praha: Reprografické studio PEF ČZU. ISBN 978-80-213-1698-0.
- PERLÍN, Radim a kol., 1993. Program obnovy vesnice. 1. vyd., Praha: VÚVA. ISBN 80-85124-75-6.
- STEJSKAL, Jan, KOVÁRNÍK, Jaroslav, 2009. Regionální politika a její nástroje. 1. vyd., Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-588-2.
- WOKOUN, René, MATES, Pavel, KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a kol., 2011. Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-304-9.
- WOKOUN, René, MATES, Pavel, 2001. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. 1.vyd. Praha: Prospektrum. ISBN 80-7175-100-6.
- WOKOUN, René, MATES, Pavel, 2006. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. 1.vyd. Praha: Linde. ISBN 80-7201-608-3.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 15. 3. 2018

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 3. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Obnova venkova – příklad malé obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 19.3.2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. Ing. PhDr. Věře Majerové, CSc., vedoucí diplomové práce za vedení a odborné připomínky během tvorby diplomové práce. Zároveň bych chtěla poděkovat starostce Lible paní Boženě Šedové za ochotu a aktivní spolupráci. Velké poděkování patří i mé rodině, která mě trpělivě podporovala během celého vysokoškolského studia.

Obnova venkova – příklad malé obce

Souhrn

Diplomová práce *Obnova venkova – příklad malé obce* je zaměřena na zhodnocení dosavadního vývoje obce. V úvodní části jsou vymezeny základní pojmy jako venkov, venkovský prostor a obec. Práce přibližuje regionální politiku na evropské a národní úrovni a uvádí, jak se na rozvoji venkova podílí jednotliví aktéři. Specifikovány jsou nástroje obnovy venkova a podrobněji je sledován nástroj Program obnovy venkova a jeho historie.

V praktické části je představena obec Libel včetně její historie, polohy, infrastruktury, občanské vybavenosti a místní samosprávy. Uvedeny jsou současné rozvojové aktivity a společenské a kulturní dění v obci. V této obci byl realizován kvantitativní výzkum s cílem zhodnotit dosavadní vývoj obce. Tyto výsledky jsou popsány v závěrečné části práce včetně vyhodnocení dotazníku. Výsledkem je návrh doporučení místní samosprávě pro další rozvoj obce s ohledem na názory místních obyvatel.

Klíčová slova:

venkov, vesnice, obec, obnova, rozvoj, dotace, samospráva, obyvatelé obce

Rural Renewal – Example of a Small Village

Summary

Dissertation the Renewal of countryside - an example of a small village is focused on its evaluation and development up to now. In introductory part are defined basic concepts such as countryside, rural area and village. The dissertation is explaining regional politics on European and national level and shows how individual participants are engaged in development. Specified are renewal implements of the countryside and in detail is pursued Program of countryside renewal and its history.

In practical part is introduced village Libel including its history, location, infrastructure, public amenities and local autonomy. Mentioned are present-day developing activities and social and cultural events in the village. There has been realised a quantitative research with the aim of the development of village up to now. These results are described in dissertation including evaluation questionnaire. As an outcome is a suggestion of recommendation to local autonomy for next village development with consideration of local inhabitants.

Keywords:

countryside, country, village, renewal, development, subsidy, autonomy, village inhabitants

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Obnova venkova.....	14
3.1 Vymezení pojmů	14
3.1.1 Definice venkova, venkovský prostor	14
3.1.2 Definice obce	17
3.1.3 Funkce venkova	18
3.2 Regionální rozvoj a rozvoj venkova	19
3.2.1 Aktéři rozvoje venkova.....	20
3.2.2 Nástroje rozvoje venkova	20
3.3 Regionální politika EU a ČR.....	23
3.3.1 Vývoj regionální politiky v EU	24
3.3.2 Vývoj regionální politiky České republiky.....	26
3.4 Nástroje pro podporu obnovy a rozvoje venkova v rámci EU a ČR.....	28
3.4.1 Strukturální fondy	28
3.4.2 Program obnovy venkova	29
3.4.3 Vývoj podpory obnovy venkova.....	29
3.4.3.1 Obnova venkova před vstupem do EU	30
3.4.3.2 Obnova venkova v programovém období 2004-2006	30
3.4.3.3 Obnova venkova v programovém období 2007-2013	31
3.4.3.4 Obnova venkova ČR v programovém období 2014-2020.....	32
3.4.4 Program obnovy venkova KHK pro období 2014-2020.....	33
3.4.5 Soutěž Vesnice roku	34
4 Obec Libel.....	36
4.1 Poloha a představení obce	36
4.2 Založení a historie obce	37
4.3 Demografické údaje	39
4.4 Urbanistický charakter obce, životní prostředí a infrastruktura.....	40
4.5 Správní postavení obce a její samospráva.....	41
4.6 Kultura a spolky	42
4.7 Sportovní vyžití.....	44
4.8 Rok v obci	44

4.8.1	Vesnice roku 2003	46
4.9	Významné realizované rozvojové aktivity obce	46
4.9.1	Sběrná místa.....	46
4.9.2	Stavební úpravy a přístavba hasičské zbrojnice	47
4.9.3	Multifunkční sportovní areál	48
4.9.4	Pozemkové parcely	49
5	Vlastní výzkumné šetření	50
5.1	Příprava výzkumu	50
5.1.1	Formulace teoretické hypotézy.....	50
5.1.2	Formulace souboru pracovních hypotéz	50
5.1.3	Rozhodnutí o populaci a vzorku	51
5.1.4	Pilotní studie	51
5.1.5	Rozhodnutí o technice sběru informací	52
5.1.6	Konstrukce nástroje pro sběr informací.....	52
5.1.7	Předvýzkum	52
5.1.8	Sběr dat	53
5.2	Výsledky šetření.....	53
5.2.1	Popis souboru respondentů	53
5.2.2	Informovanost o dění v obci	59
5.2.3	Bezpečnost v obci	60
5.2.4	Volný čas a činnost spolků	62
5.2.5	Další rozvoj obce	64
5.3	Ověření hypotéz	67
5.4	Shrnutí závěrů hypotéz.....	75
5.5	Zhodnocení výsledků a doporučení	76
6	Závěr.....	80
7	Seznam použitých zdrojů	82
8	Přílohy	86

Seznam obrázků

Obr. 1: Osídlení v České republice dle počtu obyvatel obce.....	17
Obr. 2: Poloha obce Libel.....	37
Obr. 3: Vlajka obce.....	38
Obr. 4: Znak obce.....	39
Obr. 5: Střed obce.....	41
Obr. 6: Masopust 2017.....	46
Obr. 7: Sběrné místo tříděného odpadu.....	47
Obr. 8: Hasičská zbrojnice.....	48
Obr. 9: Multifunkční sportovní areál.....	48
Obr. 10: Nová zástavba.....	49

Seznam grafů

Graf 1 :Demografický vývoj obce Libel.....	40
Graf 2: Pohlaví respondentů.....	54
Graf 3: Dosažené vzdělání respondentů.....	55
Graf 4: Jak dlouho v obci žijete?.....	56
Graf 5: Rozdělení odpovědí na otázku "Které z těchto tvrzení pro Vás platí".....	57
Graf 6: Rozdělení odpovědí na otázku "Cítíte se dostatečně informování o dění v obci?".....	59
Graf 7: Odpovědi na otázku "Cítíte se v obci bezpečně?".....	61
Graf 8: Důvody, proč se respondenti necítí v obci bezpečně.....	62
Graf 9: Rozdělení odpovědí na otázku "Zapojujete se do společenského dění v obci?".....	63
Graf 10: Rozdělení odpovědí na otázku "Chybí Vám v obci aktivní činnost spolků?".....	64
Graf 11: Rozdělení odpovědí na otázku "Jakým směrem by se měla obec dále ubírat? Čím by se obec měla v budoucnu stát?".....	66
Graf 12: Rozdělení odpovědí na otázku "Spatřujete v obci nějaké nedostatky, které by měly být odstraněny?".....	67

Seznam tabulek

Tabulka 1: Věkové rozdělení respondentů	54
Tabulka 2: Aktuální postavení respondenta ve společnosti.....	55
Tabulka 3: Rozdělení odpovědí na otázku "Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?"	57
Tabulka 4: Rozdělení odpovědí na otázku "Jaké jsou podle Vašeho názoru největší přednosti obce?"	58
Tabulka 5: Rozdělení odpovědí na otázku "Odkud nejčastěji získáváte informace o dění v obci?"	60
Tabulka 6: Rozdělení odpovědí na otázku "Jaký typ informací nejvíce postrádáte?"	60
Tabulka 7: "Co v obci postrádáte pro lepší společenské a kulturní využití?"	63
Tabulka 8: Činnosti, kam měly podle respondentů směřovat případné další finanční prostředky pro zvýšení kvality života v obci	65
Tabulka 9: Vztah spokojenosti a doby života v obci	69
Tabulka 10: Podíly spokojených podle doby života v obci	69
Tabulka 11: Vztah spokojenosti a tím, zda jste či nejste rodáci	70
Tabulka 12: Podíly spokojených podle toho, zda jsou či nejsou respondenti rodáci	71
Tabulka 13: Vztah pohlaví a zapojení do společenského dění v obci	71
Tabulka 14: Podíly zapojení do společenského dění v obci podle pohlaví	72
Tabulka 15: Vztah věku a zapojení do společenského dění v obci	73
Tabulka 16: Podíly zapojení do společenského dění v obci podle věkových skupin	73
Tabulka 17: Vztah věku a hledání informací o dění v obci	75
Tabulka 18: Podíly hledání informací o dění v obci podle věkových skupin.....	75

1 Úvod

Venkov je složitě prostorově a společensky uspořádaný systém, který se liší nejen svým historickým, sociálním a kulturním vývojem, ale i rozvojovým potenciálem. I přes všechny tlaky na venkov v minulých desetiletích, dynamické změny v současnosti a vzrůstající nároky ve všech rozvojových oblastech, je venkov prostor s vysokou vitalitou a hlubokou vnitřní silou, která mu umožňuje přestát náročná období. Potenciál rozvoje venkova se odvíjí od možností vnitřních zdrojů a vnějších vlivů a trendů.

Venkov má v dnešní uspěchané době značný potenciál rozvoje. Někteří lidé začínají být unaveni hektickým životem ve městech, kde se vyskytují problémy sociálního vyloučení, stres, uspěchanost, kriminalita a další sociálně patologické jevy. Lidé jsou nespokojeni se špatným ovzduším a stálými dopravními zácpami a stále více vyhledávají příležitosti pro krátkodobý a střednědobý pobyt na venkově. O tom svědčí i využití venkova pro rekreační účely a cestovní ruch. Mladí lidé chtějí své děti vychovávat v kvalitním a čistém prostředí. Sílí rovněž trend nákupu místních výrobků a produktů, lidé stále častěji vyhledávají produkci místních farmářů a řemeslníků. V poslední době došlo díky podpoře státu a evropským finančním prostředkům ze strukturálních fondů k významnému rozvoji infrastruktury, byly opraveny mnohé místní památky a nemovitosti ve vlastnictví obcí a došlo ke snížení ekologické zátěže venkovského prostoru.

Tato práce se věnuje problematice rozvoje venkova a ukazuje pohled jeho obyvatel na příkladu malé obce. Je představena malá východočeská obec Libel, zejména její historický vývoj, urbanistický charakter a infrastruktura, demografické údaje, místní samospráva, spolky a rozvojové aktivity obce. Práce je zaměřena na zhodnocení dosavadního vývoje obce a zjištění možného potenciálu pro další rozvoj obce. Na základě provedeného dotazníkového šetření jsou pro potřeby představitelů obce stanovena doporučení a možnosti pro zlepšení s ohledem na názory místních obyvatel.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnotit dosavadní vývoj obce na základě prozkoumání názorů obyvatel a z jejich odpovědí zjistit, které z daných oblastí považují obyvatelé obce za opomíjené, a naopak, které by chtěli více rozvíjet. Z toho vyplývá, že dílčím cílem je zjistit potenciál možného budoucího rozvoje obce. Na základě provedeného dotazníkového šetření budou pro potřeby představitelů obce stanovena doporučení a možnosti pro zlepšení s přihlédnutím k názorům obyvatel.

2.2 Metodika

V rámci literární rešerše jsou v teoretické části na základě studia odborné literatury shrnuta teoretická východiska z hlediska obnovy venkova a vysvětleny základní pojmy, které se vztahují ke zkoumané problematice. Je popsána regionální politika na evropské a národní úrovni, jaká je možnost získání dotačních titulů z Evropské unie a jak se na rozvoji venkova podílí jednotliví aktéři. Čerpáno je z regionálních publikací, obecních kronik, historických dokumentů obce a internetových oficiálních zdrojů. Druhá část se týká představení samotné obce. Je popsána její historie, poloha, urbanistický charakter, infrastruktura a vybavenost obce, místní samospráva, demografie, ekonomická aktivita a společenské a kulturní dění v obci. Popsány jsou nejvýznamnější investiční akce v obci za posledních deset let.

V praktické části je použita metoda kvantitativního výzkumu – dotazníkové šetření. Šetření je prováděno formou dotazníku mezi obyvateli obce, kdy jsou zjišťovány názory na veřejné mínění v obci z hlediska jejího rozvoje. Výsledky výzkumu slouží pro naplnění hlavního cíle této práce, tj. ke zhodnocení vývoje obce. Dále je předmětem výzkumu snaha zjistit, co obyvatelé považují za problémové a do jakých oblastí by směřovali finanční prostředky. Jsou stanoveny hypotézy, které výzkum buď potvrdí, nebo vyvrátí. Na základě provedené analýzy získaných dat je navržen potenciál pro budoucí rozvoj obce.

3 Obnova venkova

3.1 Vymezení pojmů

Vymezení venkova lze provést v několika rovinách, ovšem neexistuje obecně vnímaná hranice mezi venkovem a městem. Odborníci se liší v definici obou pojmů a mění se pohled na ně v čase. Je velmi složité stanovit, kde venkov začíná a kde končí. Při pokusech o vymezení hraje roli hustota osídlení či absolutní počet obyvatel obce, urbanistická či socioprofesionální struktura, případně architektonické charakteristiky.

3.1.1 Definice venkova, venkovský prostor

Venkov lze vnímat dvěma způsoby, a to jako venkovská sídla – obce, které jsou vymežovány územně nespojitými celky – zastavěným územím, jehož popis lze charakterizovat počtem obyvatel na určité ploše spravovaného území. Nebo jako venkovský prostor, kdy se jedná o spojitý prostor, který je tvořen jak zastavěným územím venkovských sídel, tak i volnou krajinou a je možné více pracovat s hustotou zalidnění a tedy vztahovat počet obyvatel k celkové ploše spravovaného území. (Deník veřejné správy, online, 2009).

Dle Hudečkové, Lošťáka a Ševčíkové je venkov starší vývojovou formou sídel, kde převládá zemědělská funkce, která postupně ztrácí svůj význam a je doplňována funkcí obytnou, obslužnou nebo průmyslovou. Pro venkov ve 21. století stále platí, že životní styl lidí má blíže k přírodě, než život ve městě. Venkov jako sociální prostředí života lidí si stále zachovává svébytné kulturní rysy a specifickou strukturu sociálních vztahů (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2010, str. 38).

Venkovský prostor je představován jedinečnými kulturními, hospodářskými a sociálními vazbami. Jsou pro něj charakteristické zvláštní řemeslné aktivity a krajinná rozmanitost, které představují potenciál pro jeho další budoucí rozvoj (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 166).

Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy charakterizuje venkovské regiony jako „*regiony, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, struktura jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích*“ (Mates, Wokoun a kol., 2001).

Mezinárodně uznávaná definice venkova dle OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci), která je nejvíce používána v praxi, je založena na kritériu hustoty zalidnění na úrovni LAU II, které nesmí přesahovat 150 obyvatel na 1 km². (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol. 2011, s. 171). Dle tohoto kritéria byly regiony rozděleny na úrovni NUTS 3 podle procentního podílu populace ve venkovských obcích na tři typy:

- převážně venkovské oblasti s více než 50% obyvatel žijících ve venkovských obcích;
- významně venkovské oblasti s 15-50 % obyvatel žijících ve venkovských obcích;
- převážně městské oblasti s méně než 15 % obyvatel žijících ve venkovských obcích.

Toto rozdělení dle OECD slouží především k mezinárodnímu srovnávání, jelikož nezohledňuje obyvatelstvo žijící v hustě osídlených venkovských oblastech.

Český statistický úřad deskriptivně vymezuje venkov a periferní oblasti podle těchto ukazatelů:

- počet obyvatel nebo hustota zalidnění, případně kombinace těchto dvou ukazatelů
- statut dané obce (v ČR je dle zákona 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů městem obec, která má alespoň 3000 obyvatel.)
- charakter a hustota zástavby a architektonický ráz obce
- podíl přírodních ploch nebo zastavěných ploch na celkové rozloze obce
- zohlednění infrastruktury, občanské vybavenosti obce a dostupnosti služeb (např. školství, zdravotnictví, sociální péče, kulturní a sportovní zařízení)
- institucionální vybavení obcí (např. matriční či stavební úřad, pošta)

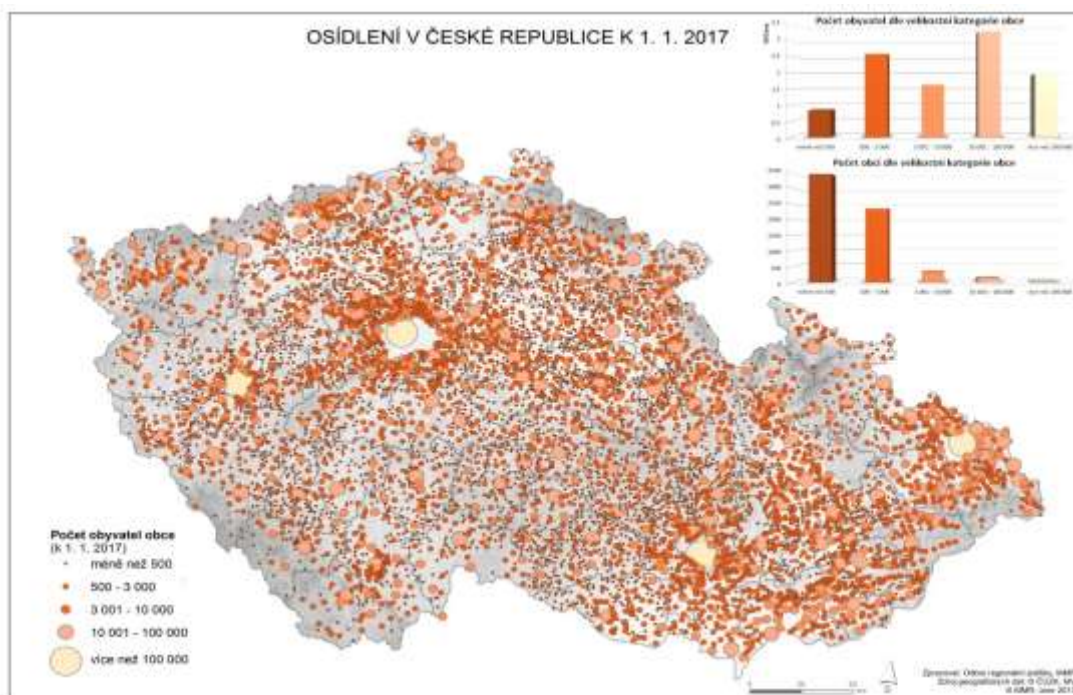
- dopravní dostupnost nebo vzdálenost do větších center
- věkové složení obyvatelstva
- přirozený a migrační přírůstek obyvatelstva
- vzdělanostní struktura obyvatelstva
- míra nezaměstnanosti
- vyjížděky a dojížděky do zaměstnání
- zaměstnanost v sektorech a odvětvích (např. v zemědělství nebo v primárním sektoru obecně)
- intenzita bytové výstavby
- dalších sociálních, ekonomických, demografických a environmentálních indikátory
- různé kombinace více kritérií

Ze shora uvedených skutečností vyplývá, že není jednoduché vymezit venkov a venkovský prostor. Lze konstatovat, že se jedná buď o subjektivní vnímání tohoto pojmu, které je založené na dojmech a pocitech lidí, nebo objektivní vymezení, které může být kvalitativní, kde mohou být kritéria špatně měřitelná (struktura osídlení, architektonický vzhled, sociální kritéria), nebo kvantitativní, kdy jsou kritéria přesně definována a jsou jasně měřitelná.

Počet obyvatel žijících v obci je nejjednodušší a nejběžnější vymezení venkova. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. definuje, že venkovská obec je taková, která má alespoň 3 000 obyvatel. Městem je v tom případě, kdy toto na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Tabulka č. 1 uvádí obce a města na území České republiky podle počtu obyvatel:

Obr. 1: Osídlení v České republice dle počtu obyvatel obce

Zdroj: www.risy.cz

Z uvedené tabulky je zřejmé, že v České republice je rozložení obyvatelstva poměrně roztržštěné. Nachází se zde vysoký počet malých obcí velikostní kategorie do 500 obyvatel a obcí s počtem obyvatel 500-3000. I když má Česká republika okolo 10,5 milionu obyvatel, žije téměř jedna třetina (3,3 milionu) obyvatel ve městech o velikosti 10 tis. až 100 tis. obyvatel.

3.1.2 Definice obce

Zákon 128/2000 b. § 1 definuje obec takto: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce*“. Dále zákon uvádí, že obec je veřejnoprávní korporací, která hospodář s vlastním majetkem, pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a chrání veřejný zájem (Portál veřejné správy, online, 2017).

Venkovská obec je taková obec, která splňuje parametry obvykle stanovené hranicemi celkového počtu 2000 – 3000 obyvatel a 100 – 150 obyvatel na 1 km² co se týče hustoty.

Do tohoto vymezení by mohly spadat i příměstské obce, proto je třeba zohlednit i polohu obce vůči městskému středisku, a to tak, že lze určit maximální hranici 50 % ekonomicky aktivních obyvatel denně vyjíždějících za prací právě do těchto středisek (Bernard, Kostelecký, Illner a Vobecká, 2011, s. 19).

3.1.3 Funkce venkova

Současný venkov je chápán jako značně diferencovaný prostor, který slouží ke třem hlavním funkcím – produkční, rezidenční a rekreační. Tyto tři základní funkce se v průběhu času proměňují. Produkční funkce venkova ustupuje funkci rezidenční a rekreační a proměňuje se i vnitřně. Dříve dominantní zemědělská činnost je stále více nahrazována průmyslem a službami, které jsou charakteristické pro konzumní společnost. Venkov tak přestává být místem produkce a stává se i prostorem konzumace. Všechny funkce venkova je nutno rozvíjet rovnoměrně s ohledem na aspekty regionu a s ohledem na kvalitu životního prostředí (Svobodová H. a kol., 2014, s. 24-30).

- *Produkční funkce* – zemědělství již není dominantním hospodářským odvětvím a je zřejmá jeho závislost na dalších nezemědělských aktivitách, které jsou vykonávány jak v městských, tak venkovských oblastech. Stále větší význam v ekonomice nabývají malé a střední podniky či rodinné podniky zpracovatelského průmyslu včetně řemesel. Cílem rozvoje venkova není soběstačnost venkovských obcí, ale spíše kvalita podmínek života na venkově, kde hrají velkou roli i pracovní příležitosti. Nově rozšiřuje multifunkčnost venkovského prostoru oblast cestovního ruchu, která je spjata s harmonickou kulturní či přírodní krajinou a otevírá tak venkov pro městské obyvatelstvo.
- *Rezidenční funkce* – patří k nejvýznamnější funkci venkova, která je ovlivňována procesem urbanizace a suburbanizace. Překotný životní styl moderní doby má za následek stěhování obyvatel z měst na venkov, kdy lidé chtějí žít v poklidném a čistém prostředí a jsou ochotni dojíždět za prací a službami do města. To ovšem někdy přináší i řadu negativních problémů a důsledků, jako jsou spory mezi starousedlíky a nově přistěhovanými obyvateli, čímž dochází

ke ztrátě sousedské soudržnosti typické pro venkov. Ale i naopak se nově příchozí obyvatelé natolik integrují a sžijí s prostředím, že místní obyvatelé je nepovažují za cizince.

- *Rekreační funkce* – současný venkov je charakteristický vysokým růstem rekreační funkce. Přechod z plánované ekonomiky na ekonomiku tržní nastartoval zvýšenou poptávku po venkovském prostředí jako místu odpočinku a trávení volného času. Obyvatelé měst vyhledávají přírodu, která je co nejméně znečištěná a nezatížená hlukem a odpady k chataření a chalupaření. Turisté navštěvují horská střediska a místa s vodními plochami vhodnými ke koupání a k rekreaci. Roste tak tlak na rozvoj cestovního ruchu, který je podmíněn potenciálem venkovského regionu – čistý vzduch, unikátní příroda, kulturní dědictví, venkovská kultura, tradice, regionální kuchyně a výrobky. Svůj podíl na rozvoji cestovního ruchu má i podpora místních samospráv.

3.2 Regionální rozvoj a rozvoj venkova

Regionalistika je poměrně mladý vědní obor rozvíjený v poválečném období. Základním koncepčním střednědobým dokumentem regionální politiky České republiky je Strategie regionálního rozvoje, který se vydává pro aktuální programové období v rámci regionální politiky EU. Strategie regionálního rozvoje pro období 2014-2020 vykládá regionální rozvoj jako „*soubor intervencí, které ovlivňují rozložení ekonomických aktivit v území, k rozvoji infrastruktury a ke snížení nerovnováhy v sociálním rozvoji. Důležitá je vzájemná vazba s dalšími podpůrnými státními politikami, například se sociální politikou a s průmyslovou politikou. Dochází také k zohledňování regionální dimenze v rámci sektorových politik. V rámci regionální politiky EU jde o koordinaci národních regionálních politik, a o vlastní realizaci politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti formou finanční podpory rozvojových aktivit jednotlivých regionů*“ (Strategie regionálního rozvoje ČR, online, 2017).

3.2.1 Aktéři rozvoje venkova

Mezi aktéry venkova patří především instituce a jednotlivci, kteří svými aktivitami vstupují do venkovského života a působí na názory a chování zde žijících obyvatel. Spoluprací aktérů může dojít ke zvýšení účinku jednotlivých aktivit za účelem rozvoje venkova, k rozšíření stávajících aktivit ekonomických subjektů či vzniku nových, ke zlepšení situace na lokálním trhu práce, či k lepšímu využití lidského potenciálu v území (Binek a spol., 2009, s. 38).

Svobodová a spol. rozděluje aktéry rozvoje venkova podle toho, jaké postavení zaujímají v hierarchii ve správní organizaci území. Lze tak rozlišit aktéry s působností:

- *evropskou*
nepůsobí přímo na rozvoj venkova, avšak udávají základní koncepci a finance – Evropská komise, nadnárodní zájmová uskupení
- *národní*
rozvoj se netýká přímo venkova, jejich úloha je spíše metodická – ministerstva, spolky, svazy, zájmová uskupení
- *regionální*
role spočívá zejména v organizační podpoře, která může mít vliv na rozvoj venkova. Jedná se zejména o krajské samosprávy, které napomáhají rozvíjet dopravní obslužnost, silniční dostupnost, financují dotační programy pro obce atd. Jedná se Kraje, Vysoké školy, podnikatelská a nezisková sdružení
- *lokální*
aktéři podstatně ovlivňují rozvoj venkova, realizují konkrétní projekty ke zlepšení životních podmínek. Patří sem Obce, DSO, MAS, podnikatelé, zemědělci, zájmová sdružení a spolky (Svobodová a spol., 2014, s. 31-38).

3.2.2 Nástroje rozvoje venkova

Za nástroje rozvoje venkova považujeme veškerá opatření, která směřují k rozvoji a dosažení rozvojových cílů určitého venkovského regionu. Nástroje lze specifikovat

dle různých dílčích pohledů. Wokoun a Mates (2006, s. 106-107) člení nástroje na finanční a nefinanční.

1) nástroje nefinanční:

- *administrativní nástroje* - zejména platná legislativa
- *institucionální nástroje*, které jsou představovány institucemi, strategickým plánováním, programováním a řízením rozvoje
- *věcné a jiné nefinanční nástroje* jako je poradenství a propagace

2) nástroje finanční

- *neinvestiční a investiční pobídky* ve formě dotací, grantů, úvěrů a záruk
- *kapitálové podílňictví*
- *daňová zvýhodnění* formou daňových prázdňin a slev na daních
- *rozpočtová zvýhodnění* pomocí dotací

Binek a kol.(2009) upřesňuje členění nástrojů podle těchto kategorií:

1) *Administrativní nástroje*, které jsou představovány legislativou České republiky, do které byly implementovány požadavky a legislativa Evropské unie. Za zásadní považuje Binek a kol.(2009) tzv. Kompetenční zákon č. 2/1969 Sb. v pozdějším znění zákona č. 110/2007 Sb., který určuje kompetence jednotlivých orgánů státní správy. Pro správné fungování obcí je klíčový zákon č.128/2000 Sb. o obcích a pro rozvoj venkova zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Rozvoje venkova se týkají i další navazující dokumenty a normy v oblasti zemědělství, životního prostředí, úpravy vlastnických vztahů k půdě, pozemkových úprav a pozemkových úřadů. Pro řadu podpůrných aktivit rozvoje venkova jsou zásadní usnesení a nařízení vlády (Binek a kol., 2009, s. 62).

2) *Koncepční nástroje*: mezi tyto nástroje patří zejména koncepční dokumenty strategického plánování, které stanovují cíle, úkoly a činnosti pro jejich dosažení obvykle za využití finančních nástrojů, které jsou představovány dotacemi a granty. Koncepční dokumenty rozlišujeme buď rozvojové, které popisují budoucí směry vývoje ve všech socioekonomických oblastech, nebo dílčí oborové dokumenty, které se týkají konkrétních oblastí ekonomiky (zemědělství, cestovní ruch, doprava

ad.). Strategické dokumenty definují vývoj v dlouhodobém časovém horizontu, kdy se stanoví základní rámec rozvoje. Programové dokumenty vychází ze strategie, jsou střednědobé a určují opatření k dosažení strategických cílů. Krátkodobý dokument plán konkretizuje opatření ve formě projektů či aktivit a zahrnuje harmonogram a systém financování jednotlivých činností. Posloupnost těchto dokumentů je tedy v linii strategie → program → plán, kdy od obecných cílů přecházíme ke konkrétním cílům (Binek a kol., 2009, s. 63).

- 3) *Institucionální nástroje* jsou představovány institucemi, které se snaží realizovat rozvoj příslušné oblasti a vytvořit tak prostředí pro uskutečnění rozvojových činností. Klasický nástroj rozvoje venkova představují místní akční skupiny, které se podílí na realizaci programu obnovy a rozvoje venkova s cílem zlepšit kvalitu života na venkově propojením subjektů z různých sektorů. Rozvoji venkova napomáhá i Spolek pro obnovu venkova ČR, agrární komora a zapojení aktérů do Celostátní sítě pro venkov ČR. Nemalou funkci mají informační a vzdělanostní aktivity krajských informačních středisek (Binek a kol., 2009, s. 75).
- 4) *Věcné nástroje*: jsou jimi vytvářeny podmínky pro zlepšení předpokladů pro fungování technické a dopravní infrastruktury. Pro nezbytný rozvoj regionů je potřeba, aby stát budoval síť dálnic, rychlostních komunikací a silnic I. třídy, aby kraj zlepšoval stav silnic II. a III. třídy a obce se staraly o místní komunikace včetně napojení domů a podnikatelských subjektů na silniční síť a napomáhaly tak podnikatelským aktivitám a tím i spolupráci aktérů při uskutečňování regionálního rozvoje. Technická infrastruktura, zejména čističky odpadních vod, ovlivňuje kvalitu životního prostředí, a tím i kvalitu života. Věcná podpora spočívá ve zvýhodněných podmínkách při poskytování statků či služeb (Binek a kol., 2009, s. 76).
- 5) *Sociálně psychologické nástroje* spočívají ve využití lidských zdrojů. Mezi tři klíčové kategorie patří vzdělávání, komunikace a motivace. Vzdělávání je proces utváření osobnosti, osvojení intelektuálních, praktických dovedností a lidských zkušeností včetně procesu socializace jedince. Význam pro rozvoj venkova mají občané s vyšším vzděláním, kteří se aktivně zařazují do rozvoje obce. Akce, které

jsou pořádány neziskovým sektorem - místními akčními skupinami či svazky obcí, patří také k významným faktorům ovlivňujícím rozkvět venkova. Pro efektivní řízení rozvoje venkova má význam dostupnost informací ve správný čas a na správném místě. Synergický rozvoj je podmíněn schopností výměny informací a ochotou sdílet zkušenosti. Motivace je jedním ze základních psychických procesů. Je to vnitřní pohnutka, která pohání člověka k určité činnosti (Managementmania, online, 2017). Binek popisuje motivaci jako zvýšení zájmu o určitou činnost danou vnitřními nebo vnějšími pohnutkami. Vnitřní motivace lokálních aktérů je nejúčinnějším hnacím motorem pro zachování určitých hodnot důležitých pro fungování a rozvoj obcí. Vhodná motivace posouvá subjekty z pasivní role do role aktérů. Typickým motivačním nástrojem je soutěž Vesnice roku, která se snaží vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů (Binek a kol., 2009, s. 77).

- 6) *Finanční nástroje*: nejvyžívanějšími finančními nástroji jsou dotace a granty. Dotace rozlišujeme na nárokové, které jsou schváleny při schvalování zákona o státním rozpočtu, a nenárokové, které je možné získat z kapitol rozpočtu některých ministerstev na základě žádosti (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 222). Vzhledem k tomu, že obce disponují s omezeným rozpočtem, jsou pro ně dotace a granty významným doplňkem financování jejich činnosti. V podmínkách dotace je již uvedeno, zda příjemce dotace získává plné nebo částečné financování podmíněné určitou mírou spolufinancování. Ať už se jedná o návratné či nenávratné granty a dotace, slouží aktérům rozvoje tato možnost jako nástroj pro nastartování, podporu a rozvoj aktivit, na které by jinak finanční podporu nezískali.

3.3 Regionální politika EU a ČR

Cílem hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie je snaha o snižování rozdílů v hospodářské úrovni regionů a členských států. Protože zakladatelské státy měly zpočátku srovnatelnou hospodářskou úroveň a rozšiřováním Evropského společenství docházelo k rozšiřování regionálních, hospodářských a sociálních diferencí, je nutné zvyšovat

finanční prostředky určené k postupnému vyrovnávání ekonomické a životní úrovně zemí, avšak za zachování historických, geografických a kulturních odlišností zemí a regionů (Wokoun, Malinovská, Damborský, Blažek a kol., 2008, s. 329).

Stejskal, Kovárník (2009) rozdělují regionální politiky Evropské unie na tři úrovně:

nadnárodní – jedná se přímo o politiku Evropské unie;

národní – provádějí ji jednotlivé členské země za postupného přijetí některých společných pravidel EU;

regionální – tato politika existuje ve většině zemí, v současné době globalizace roste její úloha a její pozice je dlouhodobě posilována.

3.3.1 Vývoj regionální politiky v EU

Základním principem existence regionální politiky Evropského hospodářského společenství bylo vyrovnání některých záporných dopadů, ke kterým došlo v důsledku rychlého ekonomického růstu některých zemí. Regionální politika napomáhá odstranit nebo alespoň zmírnit nadměrné rozdíly ve vývoji jednotlivých částí státu a současně integrací hospodářského trhu přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti národní ekonomiky (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol, 2011, s. 93).

Vývoj regionální politiky EHS – později EU – probíhal dle Stejskala a Kovárníka, (2009) v několika obdobích:

- 1. období: 1958 - 1973** – spolupráce mezi šesti zakladatelskými státy se teprve začala rozbíhat. Předmětem pozornosti byly především makroekonomické otázky, zejména odstraňování obchodních bariér. Součinnost na mezistátní úrovni teprve vznikala a zatím převládal individualistický přístup zemí. Společné instituce a orgány pro regionální politiku prakticky neexistovaly.
- 2. období: 1974 - 1985** – v roce 1973 došlo k rozšíření Evropského společenství o Dánsko, Irsko, Velkou Británii a později Řecko. Došlo tak ke zvýraznění odlišností nejen mezi členskými státy, ale zejména mezi jednotlivými regiony. Velké Británie usilovala o vznik společné regionální politiky, jelikož v zemi tehdy

vznikly velké vnitřní regionální rozdíly. V roce 1975 byl založen tzv. Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), který se stal základem regionální politiky ES a prostředkem ke snižování výrazných disparit ve společenství.

- 3. období: 1986 - 1993** – přistoupením Španělska a Portugalska byl zahájen projekt jednotného vnitřního trhu, a to schválením tzv. Aktu o jednotné Evropě. Jako nový prvek se objevilo střednědobé plánování regionálních programů, které vedlo ke snížení regionálních rozdílů. Vzhledem k tomu, že noví členové – Španělsko a Portugalsko se stali značnými příjemci pomoci, bylo nutno najít efektivnější způsoby realizace integračních cílů. Kritizována byla především nízká míra koordinace zemědělské a sociální politiky a tak bylo přijato rozhodnutí o integraci regionální politiky s částí sociální a zemědělské politiky do tzv. strukturální politiky. Pro období 1989 – 1993 bylo určeno pět, resp. šest cílů.
- 4. období: 1994 - 1999** – cíle strukturální politiky z předchozího období zůstaly nadále v platnosti. Po přistoupení severských zemí Švédska a Finska v roce 1995 byly cíle rozšířeny ještě o jeden. V roce 1994 došlo ke schválení dokumentů Evropa 2000+ a Principy rozvojové politiky evropského prostoru. Tyto dokumenty jsou základem regionálního rozvoje a předznamenávají nové trendy v rozvoji evropského území. Jejich podstata spočívá v tom, že regionální plánování slouží k lepší integraci méně rozvinutých regionů a je nezbytně nutné pro harmonický rozvoj společenství. Byl ustanoven Výbor regionů.
- 5. období: 2000 - 2006** – z důvodu efektivního využívání finančních prostředků došlo ke snížení cílů na tři – podpora rozvoje zaostávajících regionů, podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací a podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání. Nastalo striktní oddělení finančních prostředků pro členské a kandidátské země. Celkový počet členských zemí k 1. květnu 2004 činil 25 zemí. Do Evropské unie vstoupila i Česká republika.

- 6. období: 2007 - 2013** – uplynulé programové období je významné z hlediska čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů hlavně pro nové členské země. Novými členy se staly Rumunsko a Bulharsko.
- 7. období: 2014-2020** - záměrem Evropské unie je, aby fondy maximálním možným způsobem přispěly k naplňování strategie EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, což je dlouhodobá vize rozvoje Evropské unie. Pro lepší využití těchto fondů ve prospěch strategie EU 2020 zpracoval každý stát Dohodu o partnerství, která byla schválena Evropskou komisí. Jednotlivé programy přispívají k jejímu naplňování.

3.3.2 Vývoj regionální politiky České republiky

Česká republika se se vstupem do Evropské unie zavázala k plnění společných politik. Prostřednictvím těchto politik chce Unie přispět k rozvoji zaostávajících regionů, k restrukturalizaci průmyslových oblastí, které se nacházejí v obtížné situaci, k ekonomické diverzifikaci venkovských oblastí, kde je zemědělství na ústupu, či k revitalizaci zanedbaných městských čtvrtí. Problematika rozvoje venkovských oblastí se již dříve stala jednou z priorit Evropské unie. Dříve byla problematika venkovského prostoru chápána komplexněji a v širších souvislostech. V současné době je cílem nejen zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesního hospodářství, ale také politika regionálního rozvoje, vzdělávání, infrastruktury, podnikání, životního prostředí, bydlení, zaměstnanosti a hlavně rozvoj venkova. (Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kol., 2008, s. 329).

Vývoj regionální politiky v České republice lze dle Stejskala a Kovárnika (2009) rozdělit do několika časových úseků:

- 1. období: 1945 - 1989** – v poválečném Československu došlo k ústřednímu příkazovému řízení ekonomiky, kdy ztratila regionální politika svůj smysl. Mělo dojít k setření regionálních rozdílů a disparit. Díky změnám, které nastaly

po revolučním roce 1989 a formující se tržní ekonomice, se znovu odhalily skryté regionální rozdíly.

2. **období: 1990 - 1992** – transformací společnosti muselo dojít k zásahům v právním řádu, k zásahům do ekonomického a sociálního prostředí i administrativních struktur budoucí ČR. Rok 1990 se stal výchozím bodem pro realizaci ekonomické reformy. Nově zvolení zástupci státu museli při řízení státu dbát o územní a místní ekonomický rozvoj státu. Avšak samosprávným orgánům – zásadním koordinátorům rozvoje vlastního území a garantům spolupráce mezi jednotlivými subjekty, byla věnována pouze malá pozornost. Regionální hospodářská politika byla zacílena pouze na podporu malého a středního podnikání v problémových regionech. Koordinace z ústředí nebyla tehdy prakticky žádná.
3. **období: 1993 - 1997** – i přes vznik samostatné České republiky byla regionální politika státu a její složka pro místní ekonomický rozvoj stále přehlížena a zanedbávána. Vláda aktivně neřešila existující regionálních disparity a ani podporu pro posílení ekonomického růstu. Očekávalo se se, že probíhající privatizace dokáže zajistit příliv zahraničního kapitálu do českých regionů. V roce 1995 se objevily první významné snahy regionů o samostatné řešení situace a o získání nových investic, které v některých regionech zásadně napomohly ke snížení nezaměstnanosti, zvýšení ekonomické výkonnosti celého státu a tím i regionů.
4. **období: 1998 - 2013** - vládou ČR byly přijaty Zásady regionální politiky. Zároveň vláda stanovila úkoly v oblasti legislativní, institucionální a programové a v návaznosti na tyto oblasti byly vypracovány řady národohospodářských a regionálních dokumentů, které však měly přípravný charakter. Zásadním strategickým dokumentem regionální politiky ČR je Strategie regionálního rozvoje ČR z roku 2000. Na tento dokument navázaly Programy rozvoje kraje. Nová Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007 – 2013 byla schválena v roce 2006. Do této aktualizované verze byla zapracována nová nařízení EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Jednotlivé kraje musí mít zpracován plán

rozvoje územního obvodu krajů ČR. Poté, co byla aktualizována většina těchto dokumentů, byly následně odvozeny regionální operační programy pro regiony soudržnosti na úrovni regionů NUTS 2 pro programové období 2007-2013 (Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 139-140).

- 5. období 2014 - 2020** – cílem regionální politiky je i nadále rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti. Každý region vlastní určitý potenciál a odlišnosti a měl by mít příležitosti ke svému vyváženému rozvoji. Regionální politika se samostatně věnuje problémům rozvoje měst a venkovských oblastí. Základním nástrojem regionální politiky je nyní Strategie regionálního rozvoje České republiky platná pro období 2014–2020, která zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie a také s ostatními odvětvovými politikami ovlivňujícími rozvoj území. Regionálně zaměřené rozvojové programy financované výhradně z národních zdrojů nebo spolufinancované ze zdrojů Evropské unie vycházejí z této Strategie. (MMR, online).

3.4 Nástroje pro podporu obnovy a rozvoje venkova v rámci EU a ČR

3.4.1 Strukturální fondy

- *Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)*

Je určen na modernizaci a podporu ekonomiky. Financovány jsou projekty zaměřené na výstavbu infrastruktury – výstavba silnic a železnic, likvidace ekologických zátěží, podpora inovace podnikatelů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče ad. (MMR, online, 2017).

- *Evropský sociální fond (ESF)*

ESF je hlavním evropským nástrojem na podporu pracovních míst. Zlepšuje vyhlídky na získání lepšího zaměstnání, překonávání překážek při hledání práce a zajištění spravedlivějších pracovních příležitostí pro všechny občany EU. Jedná se o investice

do lidského kapitálu Evropy – do jejích pracovníků, mladých lidí a všech těch, kdo hledají pracovní místo (ESF, online, 2017).

- *Fond soudržnosti*

Fond soudržnosti slouží k posílení hospodářské a sociální soudržnosti a jako zdroj finančních prostředků na velké investiční projekty v sektorech životního prostředí a dopravy pro členské státy, jejichž hrubý národní produkt na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU a které uskutečňují program pro splnění podmínek hospodářské konvergence (MZP, online, 2017).

- *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)*

Je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova spadající do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova (MMR, online, 2017).

3.4.2 Program obnovy venkova

Posláním programu obnovy venkova je přispívat k rehabilitaci venkova, k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově, k posílení hospodářské stability a prosperity venkova. Má za cíl také motivovat občany žijící na venkově k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na zdárném vývoji obce, napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení a účastnit se evropské spolupráce při obnově venkova. Stát prostřednictvím Programu obnovy venkova nabízí obcím finanční pomoc, která je však od roku 1993 spíše symbolická (Perlín, 1993).

3.4.3 Vývoj podpory obnovy venkova

V České republice se Program obnovy venkova začíná prosazovat od roku 1991 na základě zahraničního vzoru. Cílem je obnovit společenský život, nalézt nové pracovní možnosti a pomoci upadajícímu venkovu. Celkově zlepšit pohled na venkov jako celek (Perlín, 1993).

3.4.3.1 Obnova venkova před vstupem do EU

- *SAPARD* - program SAPARD byl speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova v letech 2000-2006. Napomáhal kandidátským zemím při řešení konkrétních úkolů při zavádění společné zemědělské politiky a přizpůsobení se strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově. Díky programu SAPARD došlo k vybudování potřebných institucí, osvojení si náročných pravidel strukturálních fondů Evropské unie a připravení legislativního rámce programu SAPARD v České republice (MMR, online, 2017).
- *Phare* - fond Phare byl zřízen v roce 1989 pro překlenutí hospodářské a politické propasti mezi zeměmi bývalého východního bloku a západní Evropy. Původně sloužil pouze Polsku a Maďarsku, avšak postupně přistoupily další země. Od roku 1998 se změnil přístup v poskytování finanční a technické pomoci dle požadavků a potřeb jednotlivých zemí na přístup zaměřený na plnění stanovených priorit pro vstup do Evropské unie. Program Phare je rozčleněn na čtyři základní kategorie – Národní programy Phare, Programy přeshraniční spolupráce, Mnohonárodní programy a Mnohonárodní programy implementované Evropskou komisí (MMR, online, 2017).

3.4.3.2 Obnova venkova v programovém období 2004-2006

Vstupem České republiky do EU v roce 2004 získal stát přístup k čerpání dotací ze strukturálních fondů. V rámci Operačního programu *Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství* bylo cílem vytvoření konkurenceschopného zemědělství s důrazem na zvyšování kvality životního prostředí, což vede k dlouhodobému ekonomickému růstu a poskytne venkovu dostatečné podmínky pro rozvoj služeb a dalších aktivit. Hlavní váha Operačního programu spočívá v investicích do zemědělských technologií, podpoře mladých zemědělců a ve zpracování produktů zemědělské výroby s důrazem na zvýšení jejich kvality (MMR, online, 2017).

3.4.3.3 Obnova venkova v programovém období 2007-2013

Výchozím dokumentem pro Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 je Národní strategický plán (NSP), který byl zpracován na základě nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Opatření Programu rozvoje venkova přispívají k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech – společnost založená na znalostech, vnitřní trh a podnikatelské prostředí, trh práce a udržitelný rozvoj. Existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR přispívá k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožňuje vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program také podporuje rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově.

Program rozvoje venkova se dělí na **4 prioritní osy**, které konkrétněji vymezují opatření pro alokaci finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (z angl. EAFRD):

- Osa I má za cíl zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví.
- Osa II má napomoci zvýšit biologickou rozmanitost, chránit vodu a půdu a zmírnit klimatické změny.
- Osa III směřuje ke zkvalitnění života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova.
- Cílem metodické osy IV LEADER je zlepšení kvality života na venkově propojením spolupráce různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí. Místní akční skupiny, které využívají princip Leader, nevytváří protiklad k místní

samosprávě, ale vhodně ji doplňují a přispívají k rozvoji zemědělství a péči o životní prostředí (SZIF, on-line, 2017).

3.4.3.4 Obnova venkova ČR v programovém období 2014-2020

Hlavním cílem Programu rozvoje venkova 2014-2020, který schválila Evropská komise rozhodnutím č. C(2015) 3486 dne 26. 5. 2015 a který byl 1. 6. 2017 aktualizován, je přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, k opatřením v oblasti klimatu a k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí. Obecné cíle podpory pro rozvoj venkova jsou v souladu se strategií Evropa 2020 vyjádřeny šesti prioritami platnými pro celou EU. Jde o tyto priority:

- Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
- Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů
- Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství
- Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
- Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu
- Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech (SZIF, on-line, 2017).

3.4.4 Program obnovy venkova KHK pro období 2014-2020

Globálním cílem Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje je zajištění organizačních a ekonomických podmínek, které vedou ke stimulaci a podpoře obyvatel venkova a místních samospráv, aby se sami snažili o harmonický rozvoj venkovské krajiny, zdravého životního prostředí, udržování kulturních tradic a rozvoj dlouhodobě udržitelného hospodářství. S ohledem na naplňování strategických cílů Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje jsou stanoveny tyto dotační programy:

- **Dotační program 1 Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti**

je určen pro obnovu a údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti. Dotace se týkají výstavby, rekonstrukce či opravy objektů v majetku obcí. Dotace se týká výstavby, rekonstrukce či opravy základní a mateřských škol, zdravotních a sociálních zařízení, kulturních a tělovýchovných zařízení, hřišť a sportovišť, hasičské zbrojnice, sakrálních staveb ad. Důraz je kladen na snížení energetické náročnosti budov a využívání obnovitelných zdrojů energie.

- **Dotační program 2 Komplexní úprava nebo dovybavení veřejných prostranství a místních komunikací, infrastruktura**

je zaměřen na komplexní úpravu veřejných prostranství a místních komunikací a pořízení, opravu a údržbu místní technické a dopravní infrastruktury. Předmětem je výstavba, rekonstrukce či oprava místních komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, autobusových zastávek, laviček, altánků a odpadkových košů, obnova rybníků a vodotečí, požárních nádrží ad. Zřetel je kladen na ochranu přírody a zvýšení bezpečnosti obyvatel.

- **Dotační program 3 Podpora integrovaných projektů svazků obcí**

dotační program podporuje spolupráci obcí v rámci dobrovolných svazků obcí. Financováno může být pořízení nebo zhodnocení majetku dobrovolného svazku obcí, který do hospodaření svazku vložily jeho členské obce ze svého vlastního majetku

- **Dotační program 4 Snížení zadluženosti obcí a DSO**

přispívá ke snížení zadluženosti a zvýšení finančního zdraví obcí. Mohou z něho být financovány části úroků z úvěrů, z nichž byl pořízen majetek žadatelů nebo vybudovány objekty technické infrastruktury.

- **Dotační program 5 Vzdělávání v oblasti rozvoje venkova**

finanční prostředky jsou určeny na rozšíření a zkvalitnění nabídky vzdělávacích a poradenských aktivit v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice s využitím současných informačních technologií (Program obnovy venkova KHK pro období 2014-2020, online, 2017).

3.4.5 Soutěž Vesnice roku

Cílem této soutěže je snaha o zviditelnění aktivit místních samospráv, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží zvelebovat prostředí obce, rozvíjet místní tradice a podpořit společenský a kulturní život v obci. Soutěž Vesnice roku je pravidelně vyhlašována od r. 1995 Spolkem pro obnovu venkova, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Svazem měst a obcí a Ministerstvem zemědělství s dalšími spoluvyhlašovatelí.

Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním. Do celostátního kola pak postupuje jedna obec za každý kraj, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. V rámci celostátního kola jsou vyhodnocena první tři místa. Obce přihlášené do soutěže jsou hodnoceny v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce. V krajských kolech jsou udělována ocenění: Zlatá stuha – za vítězství v krajském kole, Modrá stuha – za společenský život, Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí, Oranžová stuha – za spolupráci obce a zemědělského subjektu. Cenu naděje pro živý venkov mohou obce obdržet za aktivitu místních spolků a zájmových sdružení a cenu Zlatá cihla v Programu obnovy venkova ocenění příkladných staveb realizovaných v duchu

Programu obnovy venkova. Vítězové získají finanční odměnu a propagaci v rámci České republiky (Vesnice roku, on-line, 2017).

4 Obec Libel

Obec Libel jsem si jako objekt diplomové práce nevybrala náhodně. Do této obce jsem se s rodinou přestěhovala před Vánoci 2015 z bývalého okresního města Rychnov nad Kněžnou, kde jsme žili v panelovém domě na sídlišti. Obec nám byla známá z vyprávění známých a z místního tisku, že v této obci se stále, jak se říká, něco děje. Obec a místní spolky pořádají pro občany různé kulturní, společenské a sportovní akce. Sama se těchto akcí účastním a vím, že obec je velice soudržná a obyvatelům, kteří zde bydlí, záleží na tom, aby obec vzkvétala. Vedení obce se snaží o drobné, ale i větší investice. Libel je sice obec malá počtem obyvatel, ale velká svými aktivitami.

4.1 Poloha a představení obce

Obec Libel rozkládá ve východních Čechách v malebném podhůří Orlických hor na návrší při hlavní cestě z Častolovic na Solnici. Tato silnice v těsné blízkosti obce navazuje na strategickou silnici I/11, která je hlavním tahem z Hradce Králové na Ostravu. V obci přímo není železniční spojení, avšak ve vzdálenosti asi 1 kilometru je dostupná železniční zastávka v sousední obci Synkov. Nejbližším krajským městem je Hradec Králové, vzdálený cca 40 km. Přírozeným spádovým centrem pro Libel je městys Častolovice s cca 1700 obyvateli, kde děti navštěvují základní a mateřskou školu a nachází se zde pošta. Přibližně 7 kilometrů je vzdáleno hlavní centrum regionu okresní město Rychnov nad Kněžnou, kde žije okolo 11 tisíc obyvatel. Protože pracovní příležitosti v malé obci jsou téměř nulové, dojíždí většina ekonomicky aktivních obyvatel do zaměstnání do těchto středisek. Používají převážně vlastní dopravní prostředky, neboť autobusové spojení je velmi omezené. Cestou si musí obstarat i nákupy, protože prodejna v obci není. Mezi největší a nejvýznamnější zaměstnavatele regionu patří automobilka Škoda auto, a.s., což v současné době ovlivňuje velmi nízkou nezaměstnanost regionu. Má však i negativní dopady co se týká cen nemovitostí, výše platů, poptávky po službách a bezpečnosti. V obci místní podnikatelé provozují zemědělskou činnost, autoopravářenskou, autoklempířskou a zámečnickou dílnu, masérské a kosmetické služby a pohostinství.

Obr. 2: Poloha obce Libel

Zdroj: www.mapy.cz

4.2 Založení a historie obce

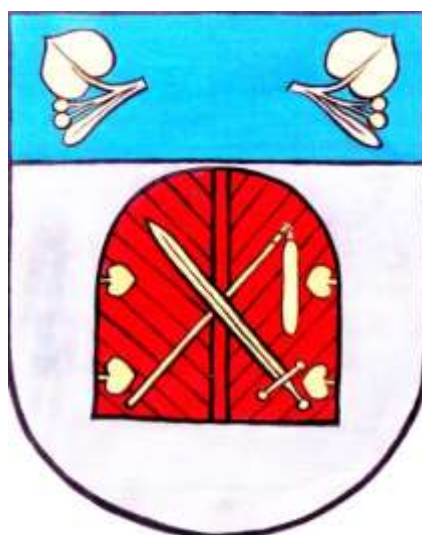
Samotný název obce Libel či Liebel, Liebl, Lible, Ljubel i wes Lybel je převzat od místní povahy před založením = topické. V překladu znamená miláček, milý, příjemný (Juza a kol. 2002, str. 12).

Zdejší krajina byla již odpradáвна dlouho do středověku pokryta hlubokým pralesem. Pouze podél říčních roků vznikaly cesty, které spojovaly vznikající osady s okolním světem. Podél říčky Bělé vedla stará obchodní stezka směrem do Kladska. Svědectví o tom dokládá pravěké pohřebiště objevené při odvodňování pole v roce 1909. Bylo odkryto celkem 140 žárových hrobů typu slezského a lužického, byly nalezeny nádoby typu popelnic, kamenné mlaty, jantarové korále, bronzové šperky, kostěné rukojeti a další. Památky, nalezené v hrobech, byly datovány do období kolem 12. století před Kristem, a patřily lužickému lidu. Další byly z doby po roce 1200 před Kristem a patřily lidu slezskému a památky z doby železné (600 let před Kristem) byly lidu kultury platěnické (OU Libel, online, 2017).

Prvopočátek existence obce se datuje do období kolem roku 1448, kdy obec byla součástí častolovického panství až do období osamostatňování obcí v roce 1848. Tato volnost trvala pouze jedno století, jelikož během komunistické vlády patřila Libel pod správu obce Třebešov a od roku 1981 pod obec Černíkovice. Díky politickým změnám v roce 1989 se obec osamostatnila (OU Libel, online, 2017).

Obecní symbol, který byl schválen 15. 11. 2005 Poslaneckou sněmovnou České republiky (Poslanecká sněmovna ČR, online, 2005), je představován znakem, kde jsou ve stříbrném štítě pod modrou hlavou se dvěma odvrácenými vztyčenými zlatými lipovými listy na stoncích s plodem nakreslena červená zavřená vrata se zlatými závěsy ve tvaru lipových listů, ve vratech je vztyčený zlatý meč podložený zlatým cepem.

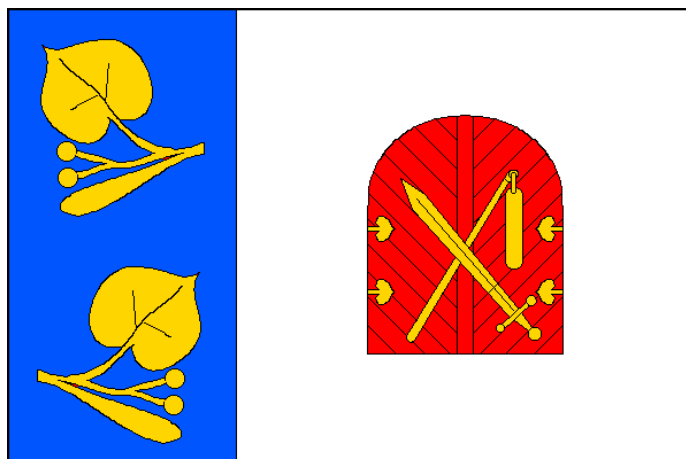
Obr. 3: Vlajka obce

Zdroj: PSP ČR, online, 2017

Vlajka je představována bílým listem s modrým žerďovým pruhem. V modrém pruhu pod sebou jsou dva žluté lípové listy s plody, horní obrácený k žerďovému, dolní k vlajčímu okraji. V bílém poli jsou červená zavřená vrata se žlutými závěsy ve tvaru lípových listů, v nich kosmi zlatý meč hrotem k hornímu okraji šikmo podložený zlatým cepem.

Obr. 4: Znak obce

Zdroj: PSP ČR, online, 2017

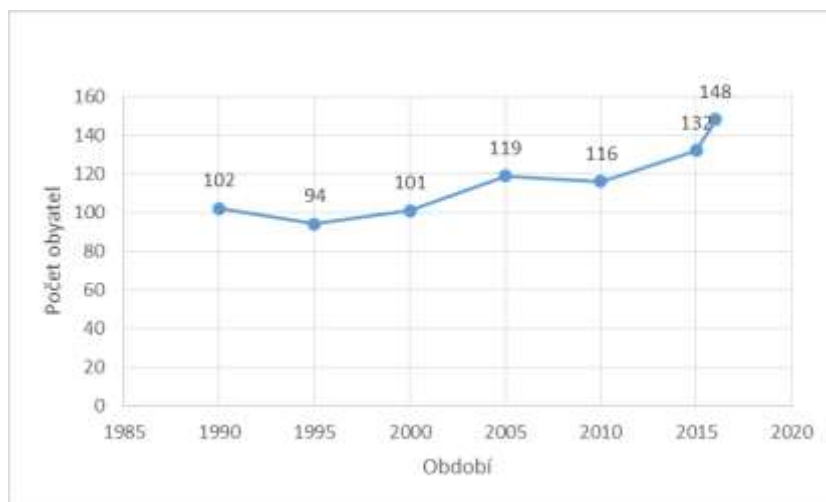
Oba tyto obecní symboly vznikly na základě předneseného návrhu starostky Boženy Šedové na jednání veřejného zastupitelstva v lednu 2005. Oslovena byla heraldička paní Jarmila Haldová, která na základě dostupných informací z historie obce připravila čtyři návrhy, z kterých si občané sami vybrali.

Červená vrata připomínají vyvýšeninu se stejným pomístným názvem, kde se v roce 1628 střetlo protireformační vojsko z katolického Kostelce a Častolovic, symbolizováno mečem, se vzbouřenými sedláky z Opočenska, symbolizováni cepem, a strhla se zde krvavá bitka. Lipové listy symbolizují památnou lípu, zasazenou v roce 1924, kdy probíhala parcelace panského statku, stříbrné a modré pole symbolizují barvy pánů z Častolovic a tedy i držitelů vsi Lible.

4.3 Demografické údaje

Libel je obec s poměrně nízkým počtem obyvatel. Jak již bylo uvedeno, obec se v roce 1990 osamostatnila od obce Černíkovice. Od roku 1994 je možné zaznamenat pravidelný mírný nárůst počtu obyvatel. Přírůstkou počtu obyvatel v posledních letech napomohla výstavba stavebních parcel, která do obce přivedla nové obyvatele včetně mladých rodin, které si mezitím děti pořídily nebo si je pořídít plánují. Demografický vývoj, zejména prudký vzestup v roce 2015-2016, znázorňuje následující graf 1.

Graf 1 :Demografický vývoj obce Libel

Zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní

4.4 Urbanistický charakter obce, životní prostředí a infrastruktura

Obec má celkem 148 obyvatel (stav k 31. 12. 2016). Katastrální území obce zaujímá plochu o výměře přibližně 365 ha a většinu 319 hektarů tvoří zemědělská půda. Obec se nachází v nadmořské výšce od 325 metrů až po nejvýše položené místo, které má místní název Červená Vrata a leží ve výšce 346 metrů nad mořem. Území je mírně svažité, ukloněné k západu. Západní stranu lemují údolí s různě se klikatící horskou říčkou Bělá. Obec je obklopena ovocnými sady na straně jedné a zemědělskými pozemky a loukami na straně druhé. Krajina je zemědělsky využívaná a je vhodně doplňována drobnými vodními toky a rybníky, které dodávají celému území příjemný ráz.

Zástavba obce je typicky venkovská. Nízkopodlažní domy se nachází podél vedlejší komunikace, která obcí prochází. Střed obce představuje jakási návěs se sochou sv. Panny Marie, kde se v areálu bývalé školy rozprostírá zelený parčík s dětským hřištěm. Budova školy byla po osamostatnění obce pečlivě zrekonstruována a nyní slouží jako obecní úřad a jako veřejné a kulturní centrum obce. V blízkosti centra se nachází zrekonstruovaná hasičská zbrojnice se zvoničkou, požární nádrž, která v létě slouží dětem ke koupání, a místní hospoda U zlatého klasu. V obci se nachází chráněná kulturní památka socha sv. Jana Nepomuckého, která byla v roce 2011 pod dohledem památkářů citlivě

zrenovována. Na okraji obce stojí multifunkční sportovní areál sloužící ke sportovnímu využití obyvatel. Během roku 2012 došlo k vybudování parcel pro výstavbu rodinných domků, které byly velice brzo prodány a zastavěny, a obec se tak rozrostla o nové občany. Z hlediska inženýrských sítí došlo v roce 2009 k napojení obce na vodovod svazku obcí Vodovodní svaz Císařská studánka. V obci je rozveden centrální plynovod vybudovaný v roce 2003. Obec nevlastní čistírnu odpadních vod, kanalizace tak slouží pouze k odvodnění povrchových vod. Obec je dostatečně pokryta bezdrátovým připojením k internetu. Obec vlastní okolní lesy o celkové výměře 17 ha a rybník Pazderák. Tento majetek v současné době pronajímá a plynou jí tak další příjmy do obecního rozpočtu.

Životní prostředí obce určuje přírodní charakter krajiny, který je lemován údolím říčky Bělé, lesy, ovocnými sady a poli. Na okraji obce se rozprostírá rybník Pazderák, který slouží i jako požární nádrž a příjemně dotváří kolorit obce. Obcí prochází cyklotrasy, turistické cesty a naučná Ovocná stezka s informačními tabulemi, které seznamují s prací v ovocných sadech ve čtyřech ročních obdobích.

Obr. 5: Střed obce

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 Správní postavení obce a její samospráva

V obci funguje od roku 1990 vlastní samospráva na nejnižším stupni přenesené působnosti. Zastupitelstvo se skládá ze 7 členů a zasedá 1x za čtvrtletí. Starostka

a místostarosta obce jsou neuvolnění členové. Účetnictví zajišťuje na částečný pracovní úvazek účetní, která zajišťuje tuto činnost i pro okolní obce. Úklidové práce jsou zajišťovány formou jarních a podzimních brigád za účasti místních občanů. Na údržbu zatravněných obecních pozemků má obec sepsány dohody o provedení práce. Z jednání zastupitelstva se sepisují zápisy, které jsou zveřejňovány na úřední desce a webových stránkách školy.

Zastupitelstvo obce, které bylo zvoleno v listopadu roku 2014, bylo v červenci 2017 obměněno z důvodu tragického úmrtí starosty. Starostkou byla zvolena paní Božena Šedová, která byla v této funkci již všechna předchozí volební období od roku 1990. Zastupitelé zastupují kandidátku nezávislých a nejsou rozděleny tak, jak bývá obvyklé ve větších městech, na koalici a opozici. I přes menší názorové rozdíly panuje shoda v hlasování.

Návrh rozpočtu obce, návrh rozpočtového výhledu a závěrečného účtu se předkládá každoročně dle zákona č. 250/2000 Sb. Zákona o rozpočtových pravidlech jako vyrovnaný. Rozpočet je adekvátní k velikosti obce. Rozhodující část příjmů tvoří nájemné z pole, lesa a rybníku, které jsou v majetku obce. Obec vybírá poplatky ze psů, z pronájmu obecních prostor a za svoz odpadu. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce, provádí každoročně inventarizaci hmotného i nehmotného majetku, kontroluje bankovní účty a hotovost v pokladně. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, vyjadřuje se k návrhu rozpočtu obce, rozpočtovému provizoriu, rozpočtovým opatřením a rozpočtovému výhledu, zaujímá stanovisko k závěrečnému účtu obce, provádí kontrolu hospodaření s finančními prostředky obce, hodnotí způsob využití věcí v majetku obce a hospodaření s majetkem obce a s finančními prostředky. Z těchto činností provádí kontrolní i finanční výbor čtvrtletně zápis.

4.6 Kultura a spolky

V obci působí několik spolků, které ovlivňují veřejné a společenské dění v obci, neboť se zde lidé schází dobrovolně a společný zájem o danou činnost je spojuje.

Myslivci

Úkolem myslivců bylo kromě péče a zimního příkrmování zvěře i vysazování nových stromků a keřů, stavba nových posedů, zhotovování a údržba krmelců a důležitá byla i práce s mládeží. Libelští myslivci se většinou sdružovali se sousední obcí Třebešov. Za společného hospodaření s obcí Černíkovice byla vybudována odchovna bažantů v Třebešově, ve Slatinkách došlo k vyčištění a opravě rybníčku a vysadilo se zde na 60 divokých kachňátek. Od roku 2003 si honitbu pronajímá firma Matrix Třebešov.

Rybáři

Od roku 1933 rybářské spolky Lible, Čestic a Častolovic pracovaly společně. Po osamostatnění obce v roce 1991, kdy se obec začala starat o svůj obecní majetek, došlo v roce 1995 k vybagrování rybníku Pazderák. Místní rybáři uvedli rybník do pořádku, vysadili kapry a jiné ryby a začaly se o chov starat. V obci se konaly rybářské soutěže pro děti i dospělé, což vedlo ke vzniku rybářského kroužku pro děti. Děti se naučily základy rybaření a poznávání ryb. Uskutečnilo se i pasování na rybáře. Dnes se k rybářům hlásí většina mládeže ze vsi a řada dospělých.

Včelaři

K oživení a rozvoji včelařství došlo od poloviny 18. století, kdy Marie Terezie vydala včelařské patenty. Po roce 1869 byla v obci včelstva chována většinou při větších gruntech a u panského dvora. Díky panu učiteli Novohradskému, který přišel učit na zdejší obecní školu v roce 1927, došlo k rozšíření včelaření mezi dětmi i dospělými. Ovocné sady nacházející se v okolí obce, poskytují včelám dostatek potravy. V současné době v obci hospodaří 6 včelařů.

Hasiči

Vznik Svazu dobrovolných hasičů se v Libli datuje rokem 1899. Spolek je stále aktivní a jsou v něm zapojeni snad ze všech čísel popisných bez rozdílu věku. Pravidelně se jak muži, tak i ženy zúčastňují okrskových cvičení, ve kterých se umísťují na předních místech.

Fotbalisté

V obci již řadu let působí také družstvo fotbalistů. Není již známo, kdy přesně vzniklo, avšak v roce 1989 si pánové zakoupili nové dresy pro své mužstvo FC LIBEL a aby nedošlo ke sporům o číslo, použili k tomu čísla podle svého věku. Fotbalisté sice nejsou v 1. lize, ale rádi si zahrají přátelské turnaje s okolními vesnicemi. Již několik let pořádají srpnový turnaj v malé kopané „O pohár osvobození“.

Divadelní spolek Dalibor

Kdyby tento spolek nezanikl, byl by v obci nejstarší. Z dochovaných pramenů vyplývá, že byl založen v roce 1883. Bohužel nebyl nalezen žádný deník či zápisky tohoto spolku, ale dle četných poznámek v obecní kronice lze usoudit, že tento spolek byl svého času velice aktivní. V letech 1923-1927 dokázali divadelníci nacvičit a sehrát i 5 představení v roce. Spolek také organizoval taneční zábavy a jiné kulturní akce. Jeho činnost skončila zřejmě někdy za druhé světové války a pak už se nenašli žádní nadšenci, kteří by v hraní pokračovali.

4.7 Sportovní vyžití

V areálu bývalé školy se nachází dětské hřiště s altánem a s několika herními prvky, které bylo vybudováno v roce 2006. Na okraji obce bylo v roce 2004 vybudováno multifunkční sportovní hřiště, které je využíváno na tenis, malou kopanou, volejbal, nohejbal a další sportovní aktivity občanů.

Okolí obce je pro svoji rovinatou polohu vyhledáváno cyklisty. V okolí se nachází síť cyklostezek, avšak stávající provázání mezi nimi není zcela dokončeno. Zastupitelstvo obce plánuje v dalších letech propojení cyklostezek mezi obcemi Častolovice a Černíkovice tak, aby vznikla plynulá cyklotrasa vedoucí údolím řeky Bělé směrem na Solnici a dále do Orlických hor.

4.8 Rok v obci

I když je Libel malá vesnice, lidé zde dokáží uspořádat během roku tolik společných kulturních i sportovních akcí, že by jim mohlo závidět leckteré město. Na počátku je vždy

nápad, který se okamžitě realizuje v praxi. Potom záleží už jen na úspěšnosti celé akce, zda se bude v následujících letech opakovat či nikoliv. V Libli se většina každoročně opakuje. Nový rok začíná společnou procházkou po pamětihodnostech a významných místech ve vesnici a okolí okomentovaných kronikářkou vesnice. V lednu, pokud to dopřeje sněhová nadílka, se koná běh na lyžích okolo obce a pokračuje se sjezdem na čemkoliv. Při nepříznivém počasí je tu turnaj ve stolním tenisu, v šipkách či v kuželkách a nechybí ani mariáš. Následuje pyžamový bál, karneval pro děti a masopust. Každým rokem se sejde v průvodu přes čtyřicet rozličných masek nejen z obce, ale i z širokého okolí. S jarem přicházejí Velikonoce, dívčí i chlapecká koleda a také barvení vajec, kdy se sejdou libelské, ale i přespolní ženy a dívky, aby společně vytvořily kraslice různých barev, ale i technik zdobení. Duben je ve znamení úklidu obce a končí pálením čarodějnic. Ke květnu patří vycházka do sousední vesnice Synkov na akci kácení máje. Výlet do spřáteleného Vlčnova na Jízdu králů se pořádá již od roku 1997, kdy se s touto moravskou obcí navázala přátelská spolupráce. Léto je ve znamení různých soutěží a diskoték pro děti, lovení ryb, výletů na kolech i autobusem, grilování kuřat, opékání krůty, smažení bramboráků a langošů a soutěže ve vaření guláše. Hasiči se zúčastňují okrskových cvičení a soutěží. Ani fotbalisté nezůstávají pozadu, pořádají turnaje a přátelská utkání. V srpnu se zde koná tradiční turnaj v minikopané „O pohár osvobození“. Prázdniny jsou uzavírány akcí Loučení s prázdninami, kdy děti plní úkoly na různých stanovištích a dospělí společně posedí při odpoledním grilování vepřové kýty. Večer uzavírá letní kino s promítáním rodinného filmu. Podzim pokračuje posvícením, které se koná koncem října. Při posvícenské zábavě a pondělní „Zlaté hodince“ jsou nabízena tradiční posvícenská jídla. Libel je zapojena i do programu česko-polské přeshraniční spolupráce, kdy se společně setkávají občané Lible a družebního polského Starkówa. Jeden rok se koná návštěva libelských občanů v Polsku na dožínkách, další rok jsou Poláci hosty v Libli a společně navštěvují pamětihodnosti regionu. Čerti, vánoční aranžování, rozsvícení vánočního stromu a společný Silvestr v hospodě „U zlatého klasu“ uzavírají vesnický rok.

Obr. 6: Masopust 2017

Zdroj: vlastní zpracování

4.8.1 Vesnice roku 2003

V roce 2003 se obec Libel přihlásila do soutěže Vesnice roku a získala ocenění za společenský život – Modrou stuhu. V rámci krajských kol jsou udělována různá ocenění v podobě stuh a diplomů, ale hlavní je peněžitá odměna za jednotlivá ocenění. Díky této finanční odměně mohlo dojít k investicím souvisejícím s rozvojem obce.

4.9 Významné realizované rozvojové aktivity obce

4.9.1 Sběrná místa

V rámci Operačního programu Životního prostředí byl v roce 2016 realizován projekt „Výstavba sběrných míst v obci Libel“. Cílem projektu je vytvoření systému pro třídění odpadu. Vybudována byla dvě sběrná místa s přístřešky pro kontejnery a současně byly pořízeny dva kontejnery na papír, dva na plast, dva na sklo, čtyři kontejnery na kov a dva kontejnery na bioodpad. Celkové náklady projektu činily 1.068 tis. Kč, z toho vlastní zdroje 160 tis. Kč a výše dotace činila 908 tis. Kč. Realizace tohoto projektu napomohla

k tomu, že v obci je čisto, uklizeno a nikde se nepovalují odpadky. Sekundárním přínosem je i to, že došlo k úspoře finančních prostředků za svoz komunálního odpadu.

Obr. 7: Sběrné místo tříděného odpadu

Zdroj: vlastní zpracování

4.9.2 Stavební úpravy a přístavba hasičské zbrojnice

V roce 2016 obec získala dotaci z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje na stavební úpravy a přístavbu hasičské zbrojnice. Doba realizace projektu trvala od července do října roku 2016 a celkové výdaje projektu činily 467.085,- Kč, z toho činila částka dotace 233.540,- Kč. V budově je garážována hasičská stříkačka, která slouží místním hasičům k zásahu. V restaurované věžičce nachází zvon Marie a v přístavbě je vystavena opravená historická hasičská stříkačka „Stratílka“ vyrobená v roce 1934.

Obr. 8: Hasičská zbrojnice

Zdroj: vlastní zpracování

4.9.3 Multifunkční sportovní areál

Za finanční prostředky, které obec obdržela za vítězství v soutěži Vesnice roku, bylo vybudováno v období dubna – října 2004 sportovní hřiště, které slouží místním občanům, dětem a okolí k hraní malé kopané, volejbalu, tenisu a košíkové. Pořizovací cena tohoto sportovního areálu činila 1.241 tis. Kč. Z toho 730 tis. Kč činily náklady na povrch hřiště a 511 tisíc související stavební práce.

Obr. 9: Multifunkční sportovní areál

Zdroj: vlastní zpracování

4.9.4 Pozemkové parcely

Významnou a poměrně nákladnou investiční akcí bylo vybudování stavebních parcel. Výstavba probíhala od dubna 2012 do listopadu 2012. Celkové náklady činily 4.300 tis. Kč. Výše dotace Královéhradeckého kraje z Programu obnovy venkova činila 700 tisíc Kč na zpevněné plochy, 600 tisíc Kč poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj z Programu obnovy venkova a 500 tisíc Kč přispěl Vodovodní svaz Císařská studánka na výstavbu vodovodu. V rámci stavebních prací byly zavedeny nové inženýrské sítě – plyn, kanalizace, voda, elektřina, byla vybudována místní komunikace včetně veřejného osvětlení. Vzniklo 12 nových parcel o výměře průměrně 950 m². Obavy starostky o zájem kupujících o nákup parcel se časem ukázaly jako neoprávněné, protože vzhledem k rozvoji průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a v souvislosti s navýšením výroby ve Škoda auto, a.s., byly parcely v ceně 350,- Kč/m² během 2 let velmi rychle prodány.

Obr. 10: Nová zástavba

Zdroj: vlastní zpracování

5 Vlastní výzkumné šetření

Cílem této diplomové práce je zhodnotit dosavadní vývoj obce Libel a dotazníkovým šetřením z názorů místních obyvatel zjistit, které z daných oblastí považují obyvatelé obce za opomíjené, kterou oblast považují za problematickou, která by si zasloužila více rozvíjet a do které je třeba více investovat finanční prostředky. Výhodou bude určitě i zjištění čeho si občané cení a považují. Zjištěný výsledek bude přínosem pro představitele obce, kteří mohou do svých plánů a návrhů do budoucna zahrnout i názory ostatních obyvatel.

5.1 Příprava výzkumu

Šetření je možné provádět dvěma způsoby, kvantitativním a kvalitativním. Při kvantitativním výzkumu se testují předem stanovené hypotézy. Pro tento výzkum byla zvolena metoda kvantitativního výzkumu za využití techniky sběru dat mezi obyvateli obce formou dotazníku. Dotazník je uveden v příloze 1 této práce.

5.1.1 Formulace teoretické hypotézy

Při stanovování teoretické hypotézy je třeba vzít v úvahu, že občany může při formulaci názorů na obnovu obce a využití finančních prostředků ovlivňovat více faktorů. Patří sem celková spokojenost se životem v obci, spokojenost s prací zaměstnanců Obecního úřadu, délka života v obci, také věk, pohlaví, míra participace nebo i sociální status. V úvodu dotazníku byly tedy použity zjišťovací otázky, které budou poté analyzovány v souvislosti s otázkami týkající se rozvoje obce.

5.1.2 Formulace souboru pracovních hypotéz

V této diplomové práci je formulováno 5 hypotéz, které budou provedením výzkumu potvrzeny nebo vyvráceny.

Hypotéza I

Spokojenost s životem v obci je vyšší u obyvatel, kteří žijí v obci více než 15 let.

Hypotéza II

Spokojenost s životem v obci je ovlivněna tím, zda jsou respondenti rodáci či přistěhovalci.

Hypotéza III

Ženy se více než muži zajímají o kulturní a společenské dění v obci.

Hypotéza IV

Aktivnější v činnostech týkající se kulturního a společenského života jsou obyvatelé ve věku 31-45 let.

Hypotéza V

Obyvatelé starší 45 let častěji hledají informace o dění v obci z oficiálních zdrojů obce.

5.1.3 Rozhodnutí o populaci a vzorku

Základním souborem pro účely této práce jsou všichni dospělí obyvatelé starší osmnácti let žijící v obci Libel. Obec má celkem 142 obyvatel, z toho dospělých je cca 115. Po dohodě se starostkou obce byla využita skutečnost, že v říjnu 2017 probíhaly volby do Poslanecké sněmovny, kdy bylo nutno zajistit distribuci volebních lístků voličům. Při této příležitosti byly rozneseny i dotazníky. Preferován byl osobní kontakt s občany, avšak pokud nebyl nikdo zastížen, došlo ke vhození dotazníků do poštovních schránek. Informace o počtu dospělých byla získána od starostky obce z aktualizovaného volebního seznamu. V případě neuspokojivé návratnosti dotazníků byla připravena varianta nutnosti dalšího osobního kontaktu a prosby o jeho vyplnění.

5.1.4 Pilotní studie

Nevýhodou u dotazníkového šetření je jeho velmi malá návratnost, což v praxi znamenalo získat data od co největšího počtu respondentů. Obec Libel je poměrně malá obec, ale výhodou takto malé obce je, že lidé se častěji setkávají na společných akcích a mají tak k sobě blíž. Vznikla tak možnost oslovit některé občany ohledně případného vyplnění dotazníku na společné akci Loučení s prázdninami. Na základě

nestandardizovaného rozhovoru s těmito obyvateli o struktuře a obsahu dotazníku byl dotazník dále konzultován se starostkou, která upřesnila oblasti, na které se má dotazník zaměřit tak, aby byly výsledky přínosné pro vedení obce.

5.1.5 Rozhodnutí o technice sběru informací

Pro sběr dat mezi obyvateli se dotazník jeví jako nejvíce vhodný nástroj techniky sběru informací. Během samotného výzkumu a při zpracování a interpretaci získaných dat došlo k zajištění anonymity respondentů. S touto skutečností byli účastníci srozuměni již během samotného výzkumu. Distribuce dotazníků probíhala současně s roznosem volebních lístků do všech domácností obce. Výsledná zjištění byla přehledně zpracována a vyhodnocena prostřednictvím grafů a tabulek.

5.1.6 Konstrukce nástroje pro sběr informací

Při sestavení dotazníku bylo vycházeno ze standardních postupů (Majerová, Majer, 2015, s. 68). Otázky byly definovány tak, aby umožnily potvrzení nebo vyvrácení stanovených hypotéz. V úvodu je uvedena informace kdo a za jakým účelem výzkum provádí s prosbou o součinnost. Dotazník je rozdělen do 5 částí, z nichž úvodní se týká anonymní identifikace respondentů, ostatní části se týkají oblastí života v obci. Dotazník má celkem 19 různých druhů otázek, z nichž je devět otázek uzavřených, čtyři polootevřené a tři jsou otevřené. V dotazníku je otázka formou baterie a otázky výčtové. Jsou zde uvedeny i otázky otevřené pro vlastní formulaci odpovědi. Na začátek jsem volila otázky, které jsou snadno zodpověditelné. Dotazník byl sestaven jako dvoustránkový tak, aby byl přehledný, srozumitelný a snadno vyplnitelný všemi respondenty.

5.1.7 Předvýzkum

Koncem měsíce září byl proveden předvýzkum, který sloužil k ověření správnosti, srozumitelnosti a vhodnosti otázek a také, aby byl zjištěn čas nutný k vyplnění dotazníku. Byli vybráni a osloveni 3 respondenti ve věku 19, 47 a 71 let, kteří vyplnili dotazník. Na základě jejich reakcí bylo zjištěno, že vyplnění dotazníku trvá zhruba 10 – 15 minut,

otázky se jevily jako pochopitelné, takže by neměl být důvod, který by omezil občany k tomu, aby dotazník vyplnili.

5.1.8 Sběr dat

Hlavní dotazníkové šetření probíhalo od poloviny října v souvislosti s termínem voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se konaly 20. - 21. 10. 2017. Využila jsem možnosti osobního roznosu volebních lístků zhruba týden před volbami, takže byla zvolena podvečerní osobní návštěva každé domácnosti s prosbou o spolupráci. V několika případech došlo k tomu, že nebylo možné osobní předání a dotazník tak byl vhozen do poštovní schránky. Veškeré instrukce k dotazníku byly v něm uvedeny, případně byly mou osobou upřesněny. Občané byli informováni o termínu vrácení dotazníku a byla jim nabídnuta možnost zanechat dotazník na obecní úřad, nebo mé osobní vyzvednutí. Takto jsem postupně oslovila všech 115 obyvatel obce starších osmnácti let. Pátý den po roznosu měly být dotazníky vráceny na obecní úřad. Asi s pěti domácnostmi jsem byla domluvena na osobním vyzvednutí. I přes pečlivý osobní přístup v distribuci dotazníků, se mi některé nevrátily zpět. Část občanů nejen, že nevrátila vyplněný dotazník, ale ani nebyla k zastižení v termínu avizovaného osobního vyzvednutí. Někteří občané již při první návštěvě hlásili neochotu vyplnit dotazník, jiní naopak byli rádi, že se tato forma průzkumu provádí a v obci se něco změní. I tak považuji úspěšnost téměř 81,74 %, což bylo 94 respondentů, za vynikající.

5.2 Výsledky šetření

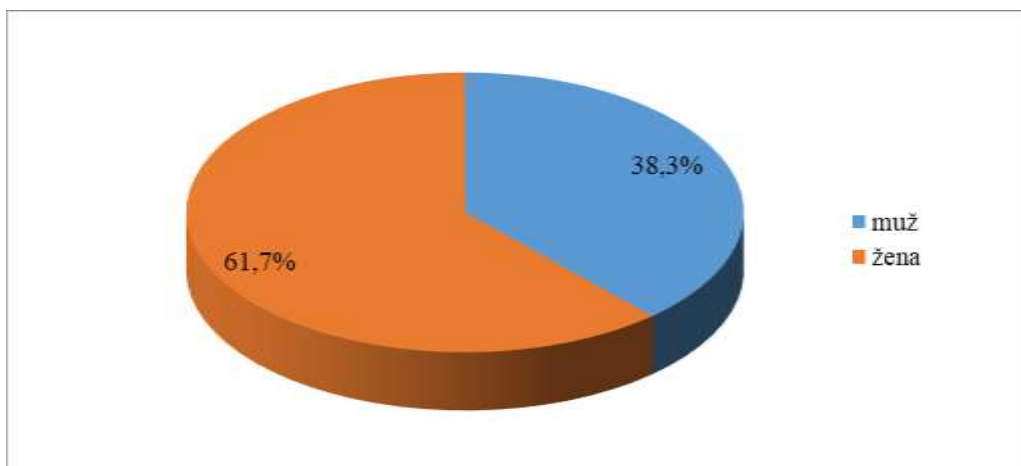
Nejdříve došlo k očíslování všech vybraných dotazníků pro možnost kontroly případných chyb při zapisování do elektronické podoby. Rozbor všech sebraných dat pokračoval sestavením tabulky v MS Office Excel pro další statistické zpracování.

5.2.1 Popis souboru respondentů

Dotazník byl rozdělen do pěti částí. Jednotlivé části byly následující – úvodní informace, informovanost o dění v obci, bezpečnost v obci, volný čas a činnost spolků a další rozvoj obce.

Dotazníku se zúčastnilo celkem 94 respondentů. Z toho bylo 36 mužů a 58 žen. Procentní zastoupení pohlaví znázorňuje graf 2.

Graf 2: Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Věkové rozdělení respondentů je ukázáno v tabulce 1. Při pohledu na tabulku lze konstatovat, že občané mladší 30 let se šetření zúčastnili nejméně, což potvrzuje skutečnost o nízké participaci mladých lidí ve veřejném dění. Současně lze říci, že téměř 60 %, tedy téměř dvě třetiny obyvatel, byly ve věku 31-65 let. Do účasti na šetření se aktivně zapojili i senioři starší 65 let, ale jejich počet oproti předchozím skupinám klesá (22,3 %).

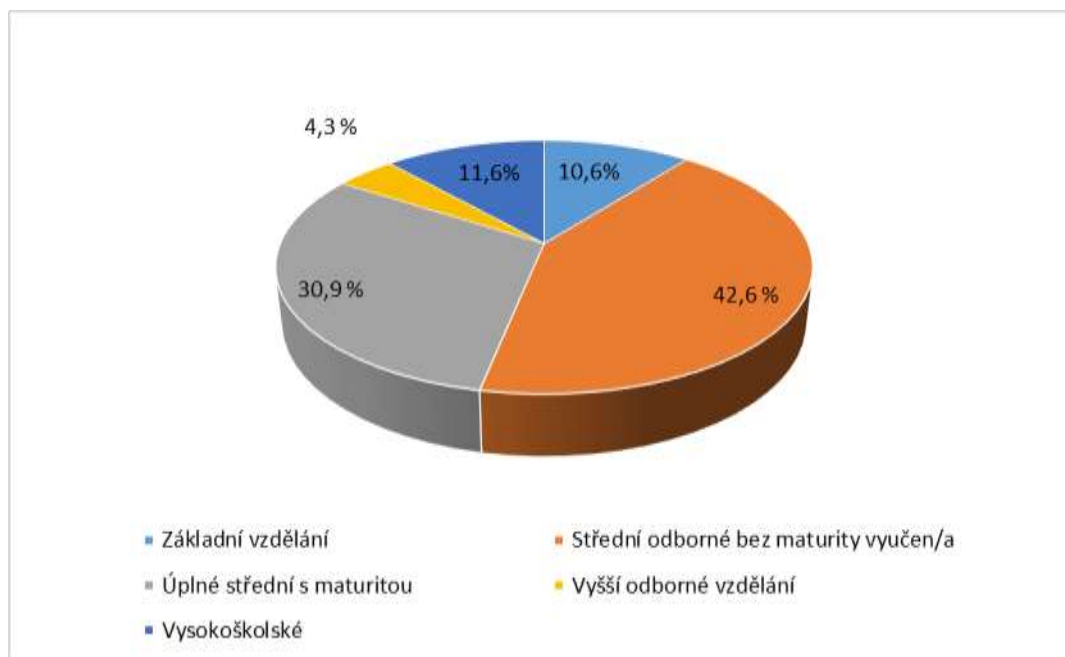
Tabulka 1: Věkové rozdělení respondentů

	Četnost	Relativní četnost (%)
do 18 let	3	3,2 %
18–30 let	16	17,0 %
31–45 let	29	30,9 %
46–65 let	25	26,6 %
Více než 65 let	21	22,3 %
Celkem	94	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Úroveň vzdělání dotazovaných je zobrazena v grafu 3 *Dosažené vzdělání respondentů*. Více než polovinu tvoří respondenti se středním odborným vzděláním, kteří jsou vyučeni a respondenti s úplným středním vzděláním s maturitou.

Graf 3: Dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka se týkala aktuálního postavení respondenta ve společnosti (viz tabulka 2). Více než polovina respondentů je zaměstnána a spolu s podnikateli potom tvoří přes 57 % dotazovaných. Druhou nejčetněji zastoupenou skupinou byli důchodci. Pouze 2 odpovědi nezaměstnaných svědčí o nízké nezaměstnanosti v obci. Celkově tabulka vypovídá o situaci v regionu, kde je zde nízká nezaměstnanost, většina lidí je díky průmyslovým podnikům zaměstnána a poměrně početné zastoupení seniorů svědčí o současném společenském trendu, kdy dochází ke stárnutí obyvatelstva České republiky.

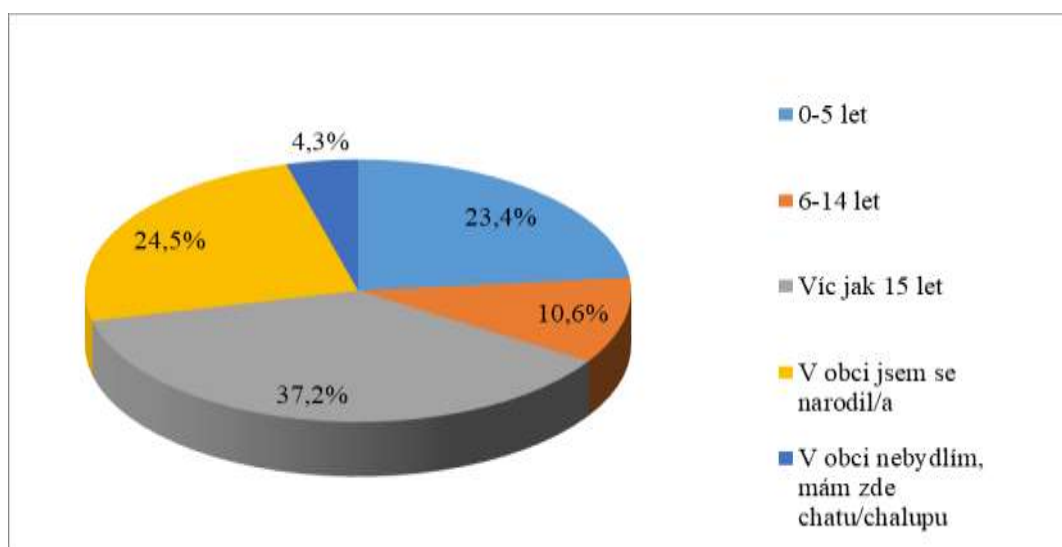
Tabulka 2: Aktuální postavení respondenta ve společnosti

	Četnost	Relativní četnost (%)
Zaměstnanec	47	50,0 %
Důchodce/důchodkyně	23	24,5 %
V domácnosti, na mateřské dovolené	8	8,5 %
Podnikatel/živnostník	7	7,4 %
Student/ka	7	7,4 %
Nezaměstnaný/á	2	2,1 %
Celkem	94	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázka sledovala, jak dlouho respondenti ve sledované obci žijí (viz graf 4). Největší zastoupení mají respondenti, kteří v obci žijí více než 15 let a kteří jsou dlouhodobě žijícími obyvateli obce, což dává následujícím výstupům větší význam. Kdo jiný může posuzovat kvalitu života v obci než lidé, kteří zde žijí dlouhodobě. Vyrovnány jsou podíly respondentů, kteří se v obci narodili, a těch, kteří se do obce přistěhovali a bydlí zde 0-5 let. Těch, kteří bydlí v obci pouze 0-5 let, je poměrně početné zastoupení. Svou roli přitom jistě sehrála i výstavba nových stavebních parcel, která měla za cíl přitáhnout do obce mladé lidi a rodiny s dětmi.

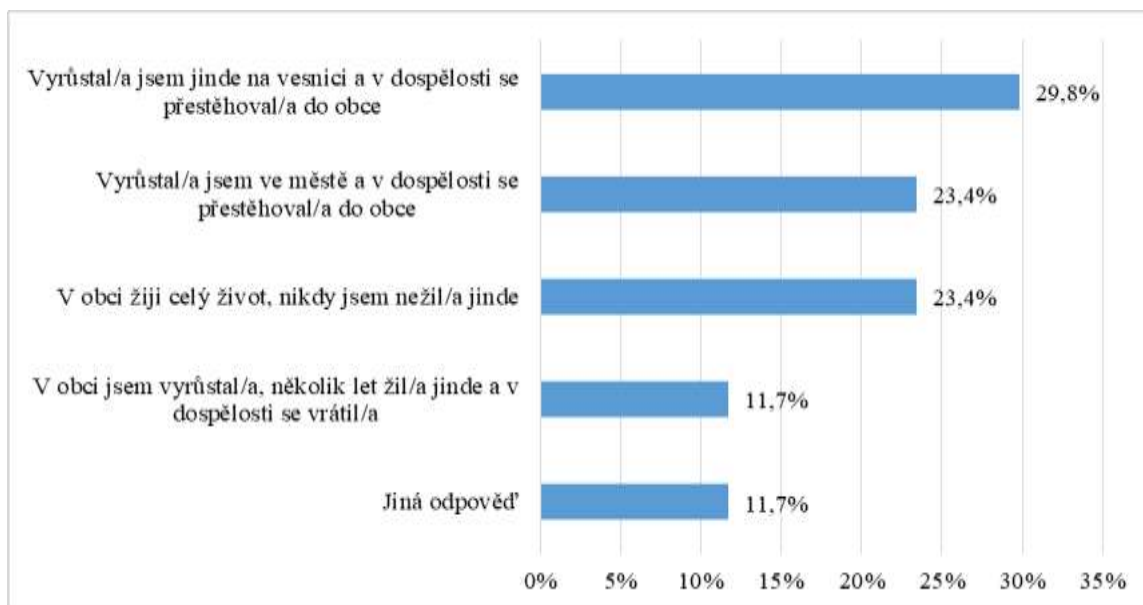
Graf 4: Jak dlouho v obci žijete?

Zdroj: vlastní zpracování

U následující otázky mohli respondenti označit tvrzení, které pro ně nejvíce platí. Výsledky ukazuje graf 5. Jednalo se o výroky, zda v dané obci respondenti vyrůstali, či se do obce přistěhovali. Nejčastější odpovědí bylo, že asi třetina dotázaných obyvatel vyrůstala jinde na vesnici, je jim blízký venkovský způsob života a do obce se přestěhovali ve zralém věku. Shodný počet odpovědí (23,4%) měl výrok, že dotázaný vyrůstal ve městě a v dospělosti se přestěhoval do obce, a výrok, že dotázaný žije v obci celý život, nikdy nežil jinde. Z toho je zřejmé, že ve vesnici žijí i lidé, kteří opustili městský styl žití a snaží se žít poklidným venkovským životem. Stejný počet tvoří lidé, kteří zde žijí od narození, nikdy se neodstěhovali jinam a zřejmě jsou spokojeni s tímto způsobem života.

Graf 5: Rozdělení odpovědí na otázku "Které z těchto tvrzení pro Vás platí"

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka z úvodní části sledovala, zda jsou dotázaní spokojeni s obcí jako s místem, kde žijí. Výsledky ukazuje tabulka 3. Z tabulky je zřejmé, že 34 % respondentů je velmi a 41,5 % je vcelku spokojeno s obcí, jako s místem k žití, což je pozitivní z hlediska dlouhodobé perspektivy obce. Žádný respondent neuvedl, že by byl s obcí jako místem, kde žije, spíše nespokojen. To znamená, že 75,5 %, tj. tři čtvrtiny obyvatel, jsou v obci spokojeni. Nelze tedy predikovat výraznou migraci, která by mohla negativně ovlivnit chod obce.

Tabulka 3: Rozdělení odpovědí na otázku "Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?"

	Četnost	Relativní četnost (%)
Velmi spokojen/a	32	34,0 %
Vcelku spokojen/a	39	41,5 %
Ani spokojen/a//ani nespokojen/a	18	19,1 %
Spíše nespokojen/a	5	5,3 %
Celkem	94	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

U poslední otázky z úvodní části mohli respondenti uvést, jaké jsou podle jejich názoru největší přednosti obce. Otázka měla zjistit, jak vlastně respondenti obec vnímají z hlediska jejich povědomí představy o obci, na co jsou pyšní. V nabídce měli 10 možných oblastí zájmu, které hodnotili známkou 1–5, kde 1 znamenalo největší přednost a 5 největší slabost obce. V průměru, jako největší přednost obce, hodnotilo více než čtyři pětiny respondentů okolní přírodu a čisté prostředí. Na pomyslném druhém místě se umístilo „Hezké prostředí obce“ a „Dodržování zvyků a tradic“. Tyto odpovědi považuje za největší přednost shodně tři čtvrtiny dotázaných.

Jako největší slabosti obce můžeme označit činnost místních spolků a dostupnost některých služeb, jako např. lékaře, pošty, obchodu či autobusové dopravy. Bližší informace ukazuje tabulka 4.

Tabulka 4: Rozdělení odpovědí na otázku "Jaké jsou podle Vašeho názoru největší přednosti obce?"

Oblasti zájmu	1 - Největší přednost	2	3	4	5 - Největší slabost	Celkem	Průměr
Okolní příroda a čisté prostředí	83,00 %	16,00 %	1,10 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	1,18
Hezké prostředí obce	75,50 %	24,50 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	1,24
Dodržování zvyků a tradic	75,50 %	24,50 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	1,24
Příjemné bydlení	72,30 %	27,70 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %	1,28
Sousedské a přátelské vztahy	55,30 %	35,10 %	6,40 %	2,10 %	1,10 %	100,00 %	1,59
Bezpečnost v obci	48,90 %	37,20 %	11,70 %	2,10 %	0,00 %	100,00 %	1,67
Možnosti sportovního vyžití	12,80 %	54,30 %	22,30 %	9,60 %	1,10 %	100,00 %	2,32
Možnosti kulturního vyžití	7,40 %	60,60 %	20,20 %	10,60 %	1,10 %	100,00 %	2,37
Dostupnost některých služeb – obecní úřad, hostinec, autobusová doprava	0,00 %	26,60 %	39,40 %	31,90 %	2,10 %	100,00 %	3,10
Činnost místních spolků	1,10 %	16,00 %	37,20 %	37,20 %	8,50 %	100,00 %	3,36

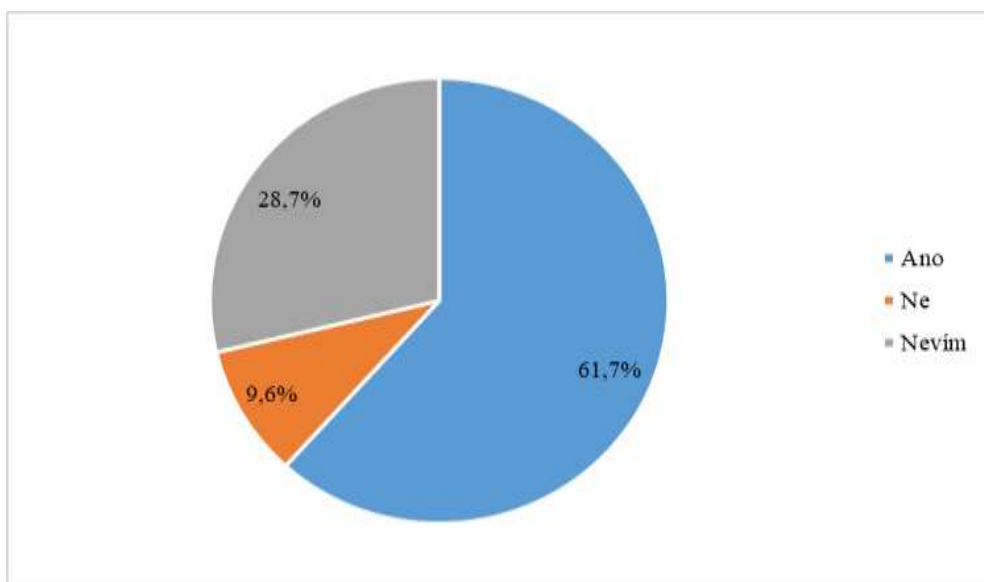
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.2 Informovanost o dění v obci

Následující sada otázek sleduje informovanost o dění v obci.

První otázka zjišťovala, zda se respondenti cítí být dostatečně informováni o dění v obci. Téměř dvě třetiny dotazovaných (61,7 %) si myslí, že mají dostatek informací, ale v obci žijí i občané, kteří se cítí nedostatečně informováni, nebo toto nedokážou posoudit, viz graf 6.

Graf 6: Rozdělení odpovědí na otázku "Cítíte se dostatečně informováni o dění v obci?"

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka se týkala toho, odkud respondenti nejčastěji získávají informace o dění v obci. Dnešní doba je dobou globalizace a rozmachu technologií. Tabulka 5 ukazuje, že většina obyvatel díky připojení k internetu získává zprávy z webových stránek obce. Na druhou stranu třetina občanů (35,1 %) nedá dopustit na klasický kontakt s lidmi a jsou informováni prostřednictvím sousedů, známých nebo navštíví místní restauraci. Z uvedených skutečností vyplývá, že na vesnici se pomalu vytrácí osobní kontakt při získání novinek a narůstá převaha neosobního elektronického získávání informací a zpráv.

Tabulka 5: Rozdělení odpovědí na otázku "Odkud nejčastěji získáváte informace o dění v obci?"

	Četnost	Relativní četnost (%)
Z webových stránek obce Libel	38	40,4 %
Od sousedů, známých	20	21,3 %
Nikde	14	14,9 %
V místní restauraci	13	13,8 %
Z veřejné vývěsky v obci	9	9,6 %
Celkem	94	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka, týkající se informovanosti, sledovala to, jaký typ informací respondenti nejvíce postrádají, více tabulka 6. Necelá polovina respondentů se shodla na tom, že jim chybí informace o dalším rozvoji obce a jedna třetina uvedla, že neví. Myslím, že výčet informací nebyl třeba dostatečný a nemusel všem vyhovovat, ale i tak se jedná o poměrně zajímavé výsledky, kterým snad napomohou výstupy této diplomové práce.

Tabulka 6: Rozdělení odpovědí na otázku "Jaký typ informací nejvíce postrádáte?"

	Četnost	Relativní četnost (%)
Informace o rozvoji obce	42	44,7 %
Nevím	30	31,9 %
Aktuální informace o dění v obci	12	12,8 %
Informace o službách pro občany	7	7,4 %
Informace o práci zastupitelstva	2	2,1 %
Informace pro podnikatele	1	1,1 %
Celkem	94	100,0 %

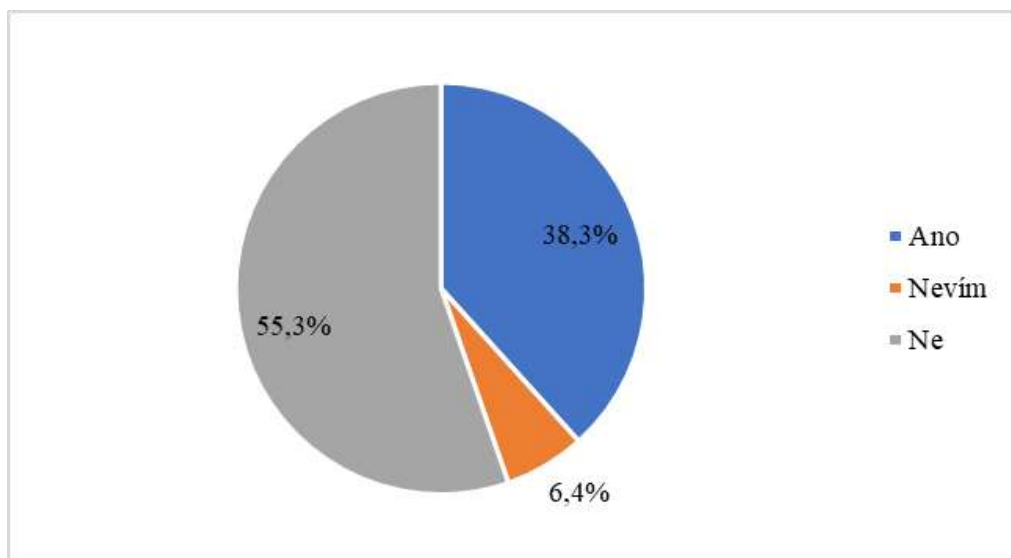
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.3 Bezpečnost v obci

Tato část je tvořena jedinou otázkou. Tato otázka sledovala to, zda se respondenti v obci cítí bezpečně. Pokud ne, měli vybrat nejzásadnější důvody, kvůli kterým se necítí bezpečně.

Odpovědi z dané otázky byly rozděleny na 2 části. První část sleduje to, zda se respondenti cítí v obci bezpečně. Jak ukazuje graf 7, v obci se cítí bezpečně 40 % respondentů a více než polovina se necítí bezpečně.

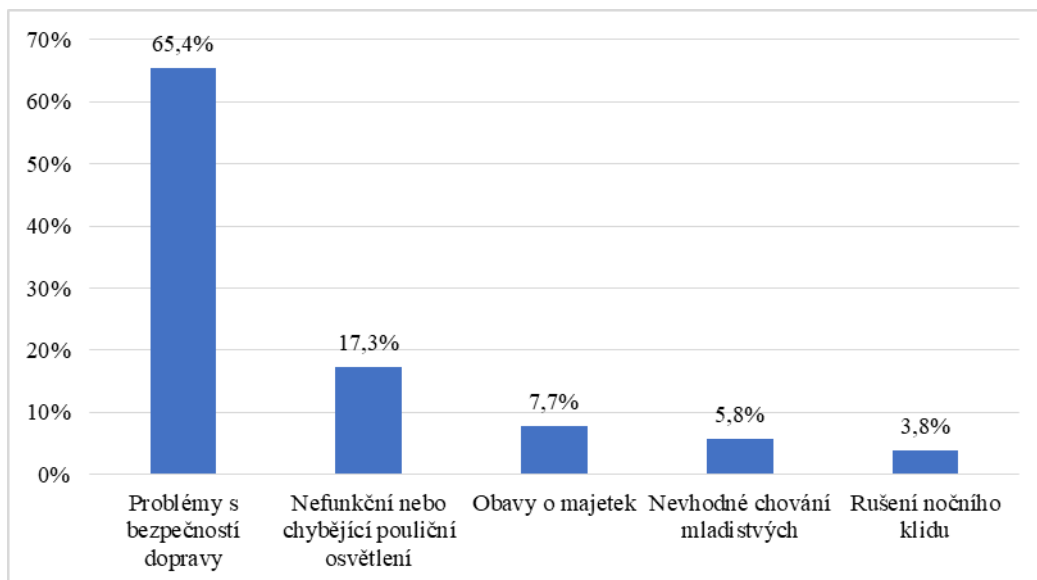
Graf 7: Odpovědi na otázku "Cítíte se v obci bezpečně?"

Zdroj: vlastní zpracování

Z těch, co se v obci necítí bezpečně, jako nejčastější důvod uvádějí problémy týkající se bezpečnosti dopravy a volného pohybu občanů a dětí po obci, kterou považují za nedostatečnou téměř dvě třetiny respondentů. Poukazováno bylo i na nevyhovující veřejné osvětlení, které by mělo být zmodernizováno a doplněno. Více je zobrazeno v grafu 8. Pozitivní zjištění je, že mezi důvody, kvůli kterým se respondenti necítí v obci bezpečně, nepatří vandalismus či výskyt problémových osob, tyto důvody nebyly uvedeny ani v jednom z případů.

Graf 8: Důvody, proč se respondenti necítí v obci bezpečně

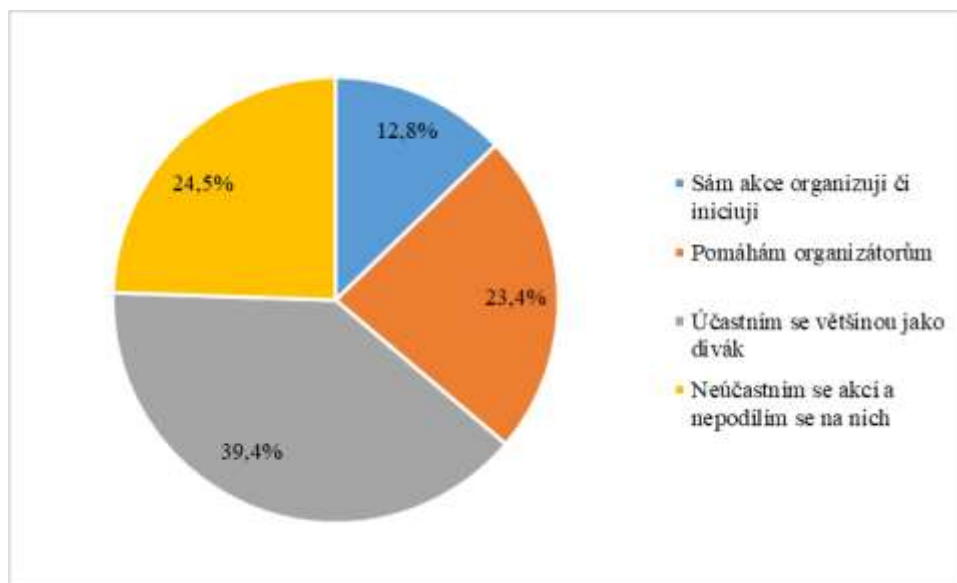
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.4 Volný čas a činnost spolků

Další část dotazníku se týkala volného času a činnosti spolků. Z otázky č. 8 – „*Jaké jsou podle Vašeho názoru největší přednosti obce?*“ je zřejmé, že činnosti spolků byly velmi negativně hodnoceny, a byly považovány spíše za slabost než přednost obce. Nyní analyzuji jejich činnost v obci blíže.

První otázka z této části zjišťovala, zda se respondenti zapojují do společenského dění v obci. Jak vyplývá z představení obce, obec nedisponuje bohatými možnostmi jak sportovního, tak kulturního vyžití. Přesto se zde konají četné kulturní akce zaměřené na budování vzájemných vztahů obyvatel. Výsledky jsou zobrazeny v grafu 9 a je zřejmé, že více než třetina respondentů se aktivně zapojuje do společenského dění v obci, což svědčí o pozitivním přístupu občanů nejen z hlediska vzájemných vztahů, ale i z hlediska aktivního zapojení. Celkem 40 % respondentů se akcí účastní, avšak na organizaci se nijak nepodílí.

Graf 9: Rozdělení odpovědí na otázku "Zapojujete se do společenského dění v obci?"

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázka měla za cíl zjistit, co respondenti nejvíce postrádají pro lepší společenské a kulturní využití v obci. Celkem 35 % dotázaných je spokojeno s množstvím společenských akcí konaných v obci a považuje je za dostatečné, což ukazuje na dobrou práci organizátorů již uskutečněných akcí. Mezi akce, které respondentům nejvíce chybí, lze zmínit organizované akce pro seniory, jako jsou besedy, přednášky, výlety, či živá hudba a koncerty. Kompletní seřazené výsledky jsou znázorněny v tabulce 7.

Tabulka 7: "Co v obci postrádáte pro lepší společenské a kulturní využití?"

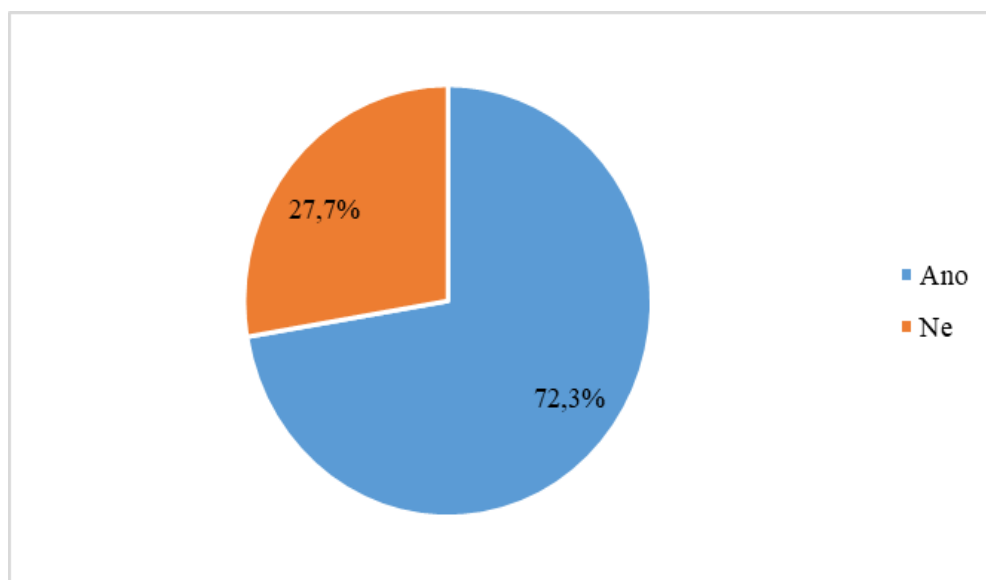
	Četnost	Relativní četnost (%)
Společenských akcí je zde dostatek	33	35,1 %
Akce pro seniory	18	19,1 %
Živá hudba, koncerty	14	14,9 %
Akce pro rodiny s dětmi	13	13,8 %
Nevím	8	8,5 %
Návštěva divadel, kin	7	7,4 %
Jiné	1	1,1 %
Celkem	94	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka z části volného času a činnosti spolků se týkala toho, zda respondentům v obci chybí aktivní činnost spolků, v případě, že odpověděli ano, měli uvést, o jaké spolky

se jedná. Tři čtvrtiny respondentů uvedly, že aktivní činnost spolků jim v obci chybí, viz graf 10. Činnost místních spolků je slabinou zdejší obce i přesto, že zde mají dlouholetou tradici.

Graf 10: Rozdělení odpovědí na otázku "Chybí Vám v obci aktivní činnost spolků?"

Zdroj: vlastní zpracování

V případě kladné odpovědi na předchozí otázku měli respondenti v otevřené otázce uvést, o jaké spolky se jedná. Respondenti uváděli nedostatečnou činnost hasičského spolku a téměř zaniklou činnost mysliveckého a rybářského spolku.

5.2.5 Další rozvoj obce

Poslední část dotazníku se zajímala o další rozvoj obce. První otázka sledovala, kam by, podle názoru respondentů, měly směřovat případné další finanční prostředky pro zvýšení kvality života v obci.

Respondenti určovali priority k nabízeným činnostem v obci, jednotlivé činnosti hodnotili na tříbodové škále – 1 – Priorita, 2 – Dostačující a 3 – Není potřeba.

Výsledky hodnocení ukazuje tabulka 8. Jako nejdůležitější činnost, kam by měly směřovat další finanční prostředky je kultura a společenský život a výstavba cyklostezek

v okolí obce. Obě činnosti mají v průměru stejné hodnocení. Jako prioritu oblast kultury považuje 77,7 % respondentů, zatímco u výstavby cyklostezek je to pouze 70,2 % respondentů. Mezi další činnosti, které byly ve většině případů hodnoceny jako priority, můžeme zmínit veřejné osvětlení, tuto činnost hodnotí jako prioritu 67 % respondentů a sportovní vyžití, které jako prioritu hodnotí 68,1 % respondentů.

Jako nejméně důležitou činnost v obci, kam by měly směřovat případné další finanční prostředky, respondenti nejčastěji uvádějí oblast kvality ovzduší a hluk. Jako nepotřebnou ji označilo 70,2 % respondentů. Dalším okruhem, který byl respondenty označen jako méně potřebný pro financování, je uveden okruh třídění a likvidace odpadů (61,7 % respondentů). Ani jednu z těchto činností žádný respondent neoznačil jako prioritní.

Předpokládám tedy, že tak, jak nyní obec finančně podporuje stávající aktivity, by měla pokračovat i nadále. Vyplývá z toho, že zastupitelé dělají svoji práci dobře a vědí, kam je potřeba investovat finanční prostředky. Samozřejmě existují i rezervy, které je potřeba vzít v potaz a dále je rozvíjet.

Tabulka 8: Činnosti, kam měly podle respondentů směřovat případné další finanční prostředky pro zvýšení kvality života v obci

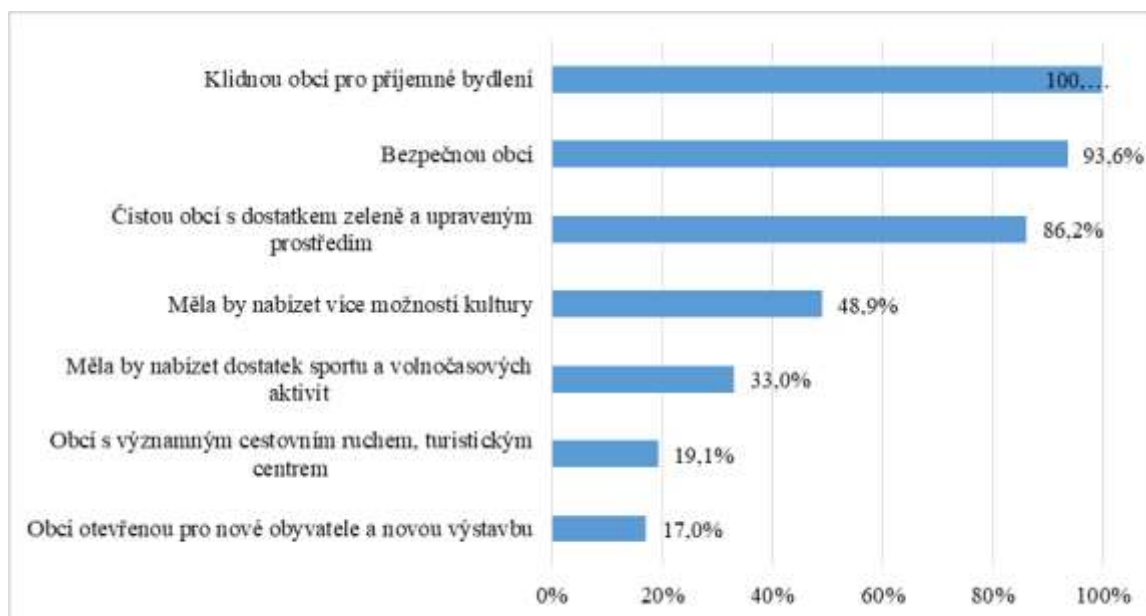
Činnosti v obci	1 - Priorita	2 - Dostačující	3 - Není potřeba	Celkem	Průměr
Výstavba cyklostezek v okolí obce	70,20 %	26,60 %	3,20 %	100,00 %	1,3
Kultura a společenský život	77,70 %	19,10 %	3,20 %	100,00 %	1,3
Veřejné osvětlení	67,00 %	28,70 %	4,30 %	100,00 %	1,4
Sportovní vyžití	68,10 %	28,70 %	3,20 %	100,00 %	1,4
Údržba chodníků a obecních komunikací	56,40 %	21,30 %	22,30 %	100,00 %	1,7
Volnočasové aktivity pro děti a mládež	35,10 %	52,10 %	12,80 %	100,00 %	1,8
Úprava veřejného prostranství, zeleně	28,70 %	51,10 %	20,20 %	100,00 %	1,9
Propagace, prezentace obce	25,50 %	63,80 %	10,60 %	100,00 %	1,9
Bydlení a výstavba	26,60 %	46,80 %	26,60 %	100,00 %	2
Podpora spolků – hasiči, rybáři	19,10 %	55,30 %	25,50 %	100,00 %	2,1
Opravy a rekonstrukce nemovitostí v majetku obce	2,10 %	45,70 %	52,10 %	100,00 %	2,5
Třídění a likvidace odpadů	0,00 %	38,30 %	61,70 %	100,00 %	2,6
Kvalita ovzduší, hluk	0,00 %	29,80 %	70,20 %	100,00 %	2,7

Zdroj: vlastní zpracování

Předposlední otázka této části i celého dotazníku zjišťuje, jakým směrem by se podle názorů respondentů měla obec dále ubírat, resp. čím by se obec měla v budoucnu stát. Respondenti mohli u této otázky uvést více odpovědí, maximálně však 4.

Všichni dotázaní respondenti si myslí, že do budoucna by se měla obec stát klidnou obcí pro příjemné bydlení a naprostá většina si přeje bezpečnou a čistou obec s dostatkem zeleně a upraveným prostředím. I toto hodnocení vidím jako pozitivní, protože je zřejmé, že lidé si přejí zejména zachovat stávající přednosti obce. Rozdělení jednotlivých odpovědí ukazuje graf 11.

Graf 11: Rozdělení odpovědí na otázku "Jakým směrem by se měla obec dále ubírat? Čím by se obec měla v budoucnu stát?"

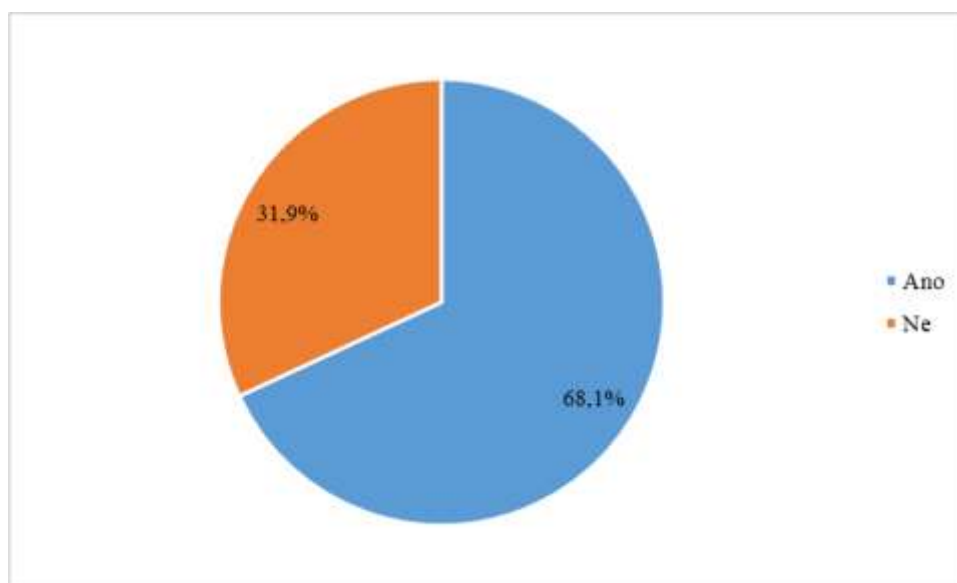
Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázkou celého dotazníku bylo zhodnocení, zda respondenti spatřují v obci nějaké nedostatky, které by měly být odstraněny. Výsledky ukazuje graf 12.

Otázka byla položena jako otevřená s tím, že v případě kladné odpovědi mají být uvedeny konkrétní příklady. Téměř 70 % respondentů si myslí, že v obci existují nedostatky, které by měly být odstraněny. Myslím si, že padlo poměrně dost nových nápadů, které stojí za to vzít v úvahu při plánování dalšího rozvoje obce. Za nedostatečnou

respondenti považují minimální činnost hasičského spolku a s tím související problém nalézt společný termín setkání a schůzí členů. Tento problém vyvstal se zavedením třísměnného provozu v souvislosti s rozšířením výroby v blízké průmyslové zóně. Vytýkána byla absence organizovaných akcí pro seniory, připomínky k organizaci kulturních akcí stále stejnými osobami či nevyhovující veřejné osvětlení. Jelikož zde díky nově vybudovaným stavebním parcelám žije větší počet mladých rodin, vznikl požadavek na vybudování chodníku, který by propojoval dolní a horní část obce, a tím zvýšil i bezpečnost pohybu po komunikaci v obci. Dlouhodobě je vznášena nutnost řešení bezpečnostní situace obyvatel, kteří bydlí u hlavní silnice ve směru Častolovice – Solnice, která je jednou z příjezdových silnic do závodu Škoda auto Kvasiny, a.s., jeho přílehlých závodů a dále do Orlických hor. Zmíněn byl požadavek na vybudování přístřešku nad kontejnery nacházejícími se v nové zástavbě obce, a to zejména kvůli funkčnímu a estetickému zakrytí.

Graf 12: Rozdělení odpovědí na otázku "Spatřujete v obci nějaké nedostatky, které by měly být odstraněny?"

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Ověření hypotéz

Před vyhodnocením dotazníku bylo stanoveno 5 hypotéz, které jsou na základě zjištěných dat, ověřovány.

Hypotéza I - Spokojenost s životem v obci je vyšší u obyvatel, kteří žijí v obci více než 15 let.

První hypotéza si klade za cíl ověřit, že spokojenost s životem v obci je vyšší u obyvatel, kteří žijí v obci více než 15 let. Pro ověření této hypotézy byla uplatněna otázka č. 7 – „Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete“ a otázka č. 5 – „Jak dlouho v obci žijete?“ za použití statistické metody X^2 -test nezávislosti v kontingenční tabulce. Pro splnění předpokladů dané metody došlo ke sloučení odpovědí otázky č. 5. Z původně 5 odpovědí vznikly 2 nové kategorie.

Původní kategorie odpovědí byly:

1. 0-5 let
2. 6-14 let
3. Víc jak 15 let
4. V obci jsem se narodil/a
5. V obci nebydlím, mám zde chatu/chalupu

Nové kategorie jsou:

1. Méně jak 15 let nebo zde mám pouze chatu/chalupu
2. Více jak 15 let nebo od narození

Vytvořenou kontingenční tabulku, ze které je počítáno testové kritérium použitého testu, lze vidět v tabulce 9. Na základě provedeného testu musím konstatovat, že nelze nezamítnout hypotézu H_0 o nezávislosti spokojenosti a dobou života v obci ($G = 3,416$; p hodnota = 0,332). Nedá se tedy říci, že by spokojenost s životem v obci byla vyšší u obyvatel, kteří žijí v obci více než 15 let.

Tabulka 9: Vztah spokojenosti a doby života v obci

		Méně jak 15 let nebo zde mám pouze chatu/chalupu	Více jak 15 let nebo od narození	Celkem
Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?	Velmi spokojen/a	9	23	32
	Vcelku spokojen/a	18	21	39
	Ani spokojen/a//ani nespokojen/a	8	10	18
	Spíše nespokojen/a	1	4	5
Celkem		36	58	94

Zdroj: zpracování vlastní

V případě, že je sledována spokojenost spojením odpovědí „Velmi spokojen/a“ a „Vcelku spokojen/a“, liší se podíl odpovědí u osob, které v obci žijí více jak 15 let nebo od narození, a kteří zde žijí kratší dobu pouze o 1 procentní bod, více viz tabulka 10.

Tabulka 10: Podíly spokojených podle doby života v obci

		Méně jak 15 let nebo zde mám pouze chatu/chalupu	Více jak 15 let nebo od narození	Celkem
Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?	Velmi spokojen/a	25 %	40 %	34 %
	Vcelku spokojen/a	50 %	36 %	41 %
	Ani spokojen/a//ani nespokojen/a	22 %	17 %	19 %
	Spíše nespokojen/a	3 %	7 %	5 %
Celkem		100 %	100 %	100

Zdroj: zpracování vlastní

Hypotéza II - Spokojenost s životem v obci je ovlivněna tím, zda jsou respondenti rodáci či přistěhovalci.

Druhou sledovanou hypotézou je, zda je spokojenost s životem v obci ovlivněna tím, zda jsou respondenti rodáci či přistěhovalci. Pro ověření této hypotézy byla použita opět otázka č. 7 - „Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete“ a otázka č. 6. Pomocí statistické metody X^2 -test nezávislosti v kontingenční tabulce došlo k vyhodnocení této hypotézy. Pro potřeby ověření hypotéz došlo k úpravě kategorií otázky č. 6, kterých bylo původně 5:

1. V obci žiji celý život, nikdy jsem nežil/a jinde
2. V obci jsem vyrůstal/a, několik let žil/a jinde a v dospělosti se vrátil/a

3. Vyrůstal/a jsem jinde na vesnici a v dospělosti se přestěhoval/a do obce
4. Vyrůstal/a jsem ve městě a v dospělosti se přestěhoval/a do obce
5. Jiná možnost

Byly vytvořeny 2 nové kategorie:

1. Rodáci
2. Přistěhovalí

Vytvořenou kontingenční tabulku, ze které je počítáno testové kritérium použitého testu, lze vidět v tabulce 11.

Na základě provedeného testu původní hypotézu o nezávislosti sledovaných proměnných nezamítám ($G = 7,377$; p -hodnota = 0,061). Neexistuje tedy vztah spokojenosti života v obci a tím, zda jste či nejste rodák.

Tabulka 11: Vztah spokojenosti a tím, zda jste či nejste rodáci

		Rodáci	Přistěhovalí	Celkem
Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?	Velmi spokojen/a	16	16	32
	Vcelku spokojen/a	9	30	39
	Ani spokojen/a//ani nespokojen/a	5	13	18
	Spíše nespokojen/a	3	2	5
Celkem		33	61	94

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že se opět zaměřím na hodnocení spokojenosti při spojení odpovědí Velmi spokojen/a a Vcelku spokojen/a, tak jsou podíly u rodáků i obyvatel obce, kteří se do obce přistěhovali, stejné, resp. liší se stejně jako hypotézy I pouze o 1 procentní bod.

Tabulka 12: Podíly spokojených podle toho, zda jsou či nejsou respondenti rodáci

		Rodáci	Přistěhovalí	Celkem
Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?	Velmi spokojen/a	48 %	26 %	34 %
	Vcelku spokojen/a	27 %	49 %	41 %
	Ani spokojen/a//ani nespokojen/a	15 %	21 %	19 %
	Spíše nespokojen/a	9 %	3 %	5 %
Celkem		100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Hypotéza III - Ženy se více než muži zajímají o kulturní a společenské dění v obci.

Třetí hypotéza sleduje, zda se ženy více než muži zajímají o kulturní a společenské dění v obci. Pro ověření této hypotézy byla použita otázka č. 1 – „Jste muž nebo žena?“ a otázka č. 13 – „Zapojujete se do společenského dění v obci?“. Jako statistická metoda byla opět zvolena X^2 -test nezávislosti v kontingenční tabulce. Výsledná kontingenční tabulka je zřejmá z tabulky 13.

Na základě provedeného testu mohu zamítnout původní hypotézu o nezávislosti sledovaných proměnných ($G = 14,615$; p -hodnota = 0,002). Byl prokázán vztah mezi pohlavím a zapojení se do společenského dění v obci.

Tabulka 13: Vztah pohlaví a zapojení do společenského dění v obci

		Muž	Žena	Celkem
Zapojujete se do společenského dění v obci?	Sám akce organizuji či iniciuji	0	12	12
	Pomáhám organizátorům	5	17	22
	Účastním se většinou jako divák	18	19	37
	Neúčastním se akcí a nepodílím se na nich	13	10	23
Celkem		36	58	94

Zdroj: vlastní zpracování

V případě sledování podílu zapojení se do společenského dění v obci podle pohlaví (viz tabulka 14), je zřejmé, že ženy sami akce organizují či pomáhají organizátorům v 50 % případech, zatímco u mužů je tento podíl pouze 14 %.

Tabulka 14: Podíly zapojení do společenského dění v obci podle pohlaví

		Muž	Žena	Celkem
Zapojujete se do společenského dění v obci?	Sám akce organizuji či iniciuji	0 %	21 %	13 %
	Pomáhám organizátorům	14 %	29 %	23 %
	Účastním se většinou jako divák	50 %	33 %	39 %
	Neúčastním se akcí a nepodílím se na nich	36 %	17 %	24 %
Celkem		100 %	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Hypotéza IV - Aktivnější v činnostech týkající se kulturního a společenského života jsou obyvatelé ve věku 31-45 let.

Čtvrtá hypotéza sleduje vztah aktivity v činnostech týkající se kulturního a společenského života a věku obyvatel, resp. předpokládá, že neaktivnější budou obyvatelé ve věku 31–45 let. Pro ověření této hypotézy byla použita otázka č. 2 – „Do jaké věkové skupiny patříte?“ a otázka č. 13 – „Zapojujete se do společenského dění v obci?“. Použitou metodou byl opět X^2 -test nezávislosti v kontingenční tabulce. Pro splnění předpokladů pro tuto statistickou metodu došlo ke spojení odpovědí v otázce č. 2. Původně bylo v této otázce 5 kategorií odpovědí:

1. do 18 let
2. 18–30 let
3. 31–45 let
4. 46–65 let
5. Více než 65 let

Pro potřeby testu došlo ke spojení těchto kategorií do 3, tj.:

1. Mladší 30 let
2. 31–45 let
3. Starší 45 let

Výsledná kontingenční tabulka je uvedena v tabulce 15.

Na základě provedeného testu původní hypotézu o nezávislosti sledovaných proměnných lze zamítnout ($G = 9,013$; p -hodnota = 0,173). Nebyl prokázán vztah mezi věkem a zapojení se do společenského dění v obci.

Tabulka 15: Vztah věku a zapojení do společenského dění v obci

		Mladší 30 let	31–45 let	Starší 45 let	Celkem
Zapojujete se do společenského dění v obci?	Sám akce organizuji či iniciuji	2	4	6	12
	Pomáhám organizátorům	5	10	7	22
	Účastním se většinou jako divák	7	13	17	37
	Neúčastním se akcí a nepodílím se na nich	5	2	16	23
Celkem		19	29	46	94

Zdroj: vlastní zpracování

Zapojení jednotlivých věkových skupin do společenského dění v podílech ukazuje tabulka 16. Podíly v případě, že je sledováno pomáhání organizátorům spolu s vlastním organizováním, u jednotlivých skupin jsou velmi podobné. Je však pravdou, že u věkové skupiny 31 – 45 let je nejmenší podíl osob, které se akcí vůbec neúčastní, ani se na nich nijak nepodílí.

O statisticky významné rozdíly, jak bylo zmíněno již výše, se však celkově nejedná.

Tabulka 16: Podíly zapojení do společenského dění v obci podle věkových skupin

		Mladší 30 let	31–45 let	Starší 45 let	Celkem
Zapojujete se do společenského dění v obci?	Sám akce organizuji či iniciuji	11 %	14 %	13 %	13 %
	Pomáhám organizátorům	26 %	34 %	15 %	23 %
	Účastním se většinou jako divák	37 %	45 %	37 %	39 %
	Neúčastním se akcí a nepodílím se na nich	26 %	7 %	35 %	24 %
Celkem		100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Hypotéza V - Obyvatelé starší 45 let častěji hledají informace o dění v obci z oficiálních zdrojů obce.

Hypotéza 5 sleduje to, zda obyvatelé starší 45 let častěji hledají informace o dění v obci z oficiálních zdrojů obce. Pro ověření této hypotézy došlo k použití otázky č. 2 – „Do jaké věkové skupiny patříte?“ a otázky č. 10 – „Odkud získáváte informace o dění v obci?“. Použitou metodou byl opět X^2 -test nezávislosti v kontingenční tabulce. Pro splnění předpokladů pro tuto statistickou metodu jsem spojila odpovědi v otázce č. 2, které jsem použila již u hypotézy 4. Původně bylo v této otázce 5 kategorií odpovědí:

1. do 18 let
2. 18–30 let
3. 31–45 let
4. 46–65 let
5. Více než 65 let

Pro potřeby testu jsem tyto kategorie spojila do 3, tj.:

1. Mladší 30 let
2. 31–45 let
3. Starší 45 let

Zároveň bylo potřeba spojit některé z odpovědí u otázky č. 10 – „Odkud získáváte informace o dění v obci?“. Původní otázka měla 5 odpovědí:

1. Z webových stránek obce Libel
2. Z veřejné vývěsky v obci
3. Od sousedů, známých
4. V místní restauraci
5. Nikde

Pro potřeby testu jsem tyto kategorie spojila do 3, tj.:

1. Z oficiálních zdrojů obce Libel
2. Od sousedů, známých nebo v místní restauraci
3. Nikde

Výslednou kontingenční tabulku lze vidět v tabulce 17. Na základě provedeného testu původní hypotézu o nezávislosti sledovaných proměnných nelze zamítnout ($G = 6,560$; p hodnota = 0,161). Nebyl tedy prokázán vztah mezi věkem a stylem získávání informací o dění v obci.

Tabulka 17: Vztah věku a hledání informací o dění v obci

		Mladší 30 let	31–45 let	Starší 45 let	Celkem
Odkud získáváte informace o dění v obci?	Z oficiálních zdrojů obce	8	20	19	47
	Od sousedů, známých či v místní restauraci	7	6	20	33
	Nikde	4	3	7	14
Celkem		19	29	46	94

Zdroj: vlastní zpracování

Způsob, jak si informace o dění v obci hledají jednotlivé věkové skupiny v podílech ukazuje tabulka 17. Z oficiálních zdrojů nejčastěji získávají informace občané ve věku 31–45 let, kde se jedná o téměř 70 %, u starších 45 let, ale i u občanů mladších 30 let získává informace z oficiálních zdrojů pouze 41, resp. 42 %.

O statisticky významné rozdíly, jak bylo zmíněno již výše, se však celkově nejedná.

Tabulka 18: Podíly hledání informací o dění v obci podle věkových skupin

		Mladší 30 let	31–45 let	Starší 45 let	Celkem
Odkud získáváte informace o dění v obci?	Z oficiálních zdrojů obce	42 %	69 %	41 %	50 %
	Od sousedů, známých či v místní restauraci	37 %	21 %	43 %	35 %
	Nikde	21 %	10 %	15 %	15 %
Celkem		100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

5.4 Shrnutí závěrů hypotéz

První hypotéza, že spokojenost s životem v obci je vyšší u obyvatel, kteří žijí v obci více než 15 let, se nepotvrdila. Spokojení s životem v obci jsou i obyvatelé, kteří zde žijí kratší dobu než 15 let (70 %).

Druhá hypotéza se týká spokojenosti se životem v obci podle toho, zda jsou respondenti rodáci či přistěhovalci. Opět se hypotéza nepotvrdila, podíly spokojenosti rodáků (75 %) a spokojenosti přistěhovalých respondentů (76 %) jsou zhruba stejné.

Třetí hypotéza sleduje, zda se ženy více než muži zajímají o kulturní a společenské dění v obci. Z výsledků je zřejmé, že ženy sami akce organizují či pomáhají organizátorům v 50 % případů, zatímco u mužů je tento podíl pouze 14 %.

Čtvrtá hypotéza tvrdí, že aktivnější v činnostech týkající se kulturního a společenského života jsou obyvatelé ve věku 31-45 let. Tato hypotéza byla potvrzena, 14 % respondentů v tomto věkovém rozmezí akce organizuje či iniciuje a 34 % pomáhá organizátorům.

Pátá hypotéza týkající se hledání informací o dění v obci z oficiálních zdrojů obce obyvateli staršími 45 let se nepotvrdila. 43 % obyvatel starších 45 let získává informace od sousedů, známých či v restauraci, což svědčí o tom, že starší obyvatelé jsou i v dnešní moderní době zvyklí na osobní kontakty s lidmi, které upřednostňují před počítači.

5.5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Jako jeden z cílů této práce jsem si stanovila využití jejích výsledků představiteli obce pro další plánování jejího rozvoje. Tato kapitola se tedy věnuje doporučením, která plynou z výsledků šetření. Pro starostku a zastupitele obce bude jistě příjemné zjištění, že občané obce Libel jsou s obcí jako s místem, kde žijí, spokojeni. I přesto, že jsou uváděny nedostatky, které je potřeba řešit, bylo zjištěno jakým směrem se obec má dále ubírat a kde občané vidí nedostatky a prostor ke zlepšení. Dotazníkové šetření tak splňuje hlavní cíl, a to jsou hlavní doporučení využití diplomové práce obcí.

Největší část respondentů si na své obci cení hezkého prostředí obce, kde se dobře bydlí, jsou zde dobré sousedské a přátelské vztahy a okolní čistá příroda. Dále si považují toho, že obec se v dnešní přetechnizované a zrychlené době aktivně snaží o udržování tradic a kulturního dědictví. Devizou obce je i její bezpečnost. Nutno dodat, že obec sice

leží v blízkosti průmyslové zóny Škoda auto a.s. Solnice – Kvasiny, avšak kvůli neexistenci ubytoven a heren nemusí řešit žádné bezpečnostní delikty.

Hlavní doporučení, která plynou z dotazu, kam by obec měla směřovat finanční prostředky pro zvýšení kvality života, jsou činnosti týkající se bezpečnosti v obci. Obec by se měla soustředit na modernizaci a doplnění stávajícího veřejného osvětlení a vybudování chodníku podél silnice, která prochází obcí. Dlouhodobě je vznášen požadavek na řešení bezpečnostní situace obyvatel, kteří bydlí u hlavní silnice ze směru Častolovice – Solnice, která je jednou z příjezdových silnic do závodu Škoda auto Kvasiny, a.s., přilehlých závodů a dále do Orlických hor. Obec by se měla snažit nalézt řešení v podobě vybudování chodníku, aby byl zajištěn bezpečný pohyb obyvatel a dětí po cestě ze zaměstnání a ze školy domů. Určitě by bylo vhodné oslovit přímo závod Škoda auto Kvasiny a.s. a požádat jej o spolufinancování při řešení tohoto problému. Bezpečné dopravě by mělo napomoci i vybudování cyklostezky v okolí obce a tím navázání na současnou síť cyklostezek v regionu. Všechny tyto aktivity by významně napomohly k bezpečnému a volnému pohybu obyvatel v obci a jejím bezprostředním okolí.

Nelze opomenout ani kulturní a společenský život obce, kteří občané považují také za důležité. I přesto, že výčet akcí konaných za rok je poměrně rozsáhlý, existují zde určité rezervy. Občané uvedli v textové části dotazníku, jaký typ akcí jim chybí a rovněž byly i připomínky k jejich organizaci. Je pravdou, že organizace se ujímá zpravidla starostka a některé akce jsou pravidelně pořádány stále stejnými jedinci. Stálo by za zvážení, zda by nebylo vhodné zvolit kulturní komisi, případně zapsaný spolek, který by se pořádání těchto akcí ujal.

Z analýzy šetření vyplývá, že obec se průběžně snaží zvelebovat, udržovat majetek a veřejné prostranství obce, což je kladně vnímáno respondenty, kteří nepovažují za nutnost směřování finančních prostředků právě do této oblasti. Rovněž občané obce nepovažují za prioritu nutnost investovat do třídění a likvidace odpadů. To souvisí s dostatečným množstvím sběrných nádob na tříděný odpad, které byly zajištěny prostřednictvím realizovaného projektu na vybudování sběrných míst, o kterém jsem již psala výše. Jediné, co bylo v odpovědích uvedeno, že někteří respondenti by si přáli,

aby v nové bytové zástavbě byl vybudován přístřešek na nádoby na odpad, a tím došlo k jejich funkčnímu a estetickému zakrytí.

V textové části dotazníku byla možnost uvést, zda v obci chybí aktivní činnost spolků a kterých. Respondenti uváděli nedostatečnou činnost hasičského spolku a téměř zaniklou činnost mysliveckého a rybářského spolku. Zde mohou představitelé obce zvážit větší finanční podporu a také najít způsob, jak více motivovat místní občany a zejména mladé lidi k aktivní účasti v hasičském, mysliveckém a rybářském spolku. Za povšimnutí stojí i připomínky občanů týkající se náročnosti stanovování termínů společných setkání, a to zejména v návaznosti na to, že někteří členové spolků jsou zaměstnání ve Škoda auto a.s. v nepravidelném třísměnném provozu, což představuje i práci během sobot, kdy se konají soutěže. Toto ovšem není pouze problém zdejších spolků, ale týká se i ostatních spolků a veškerých kulturních aktivit v místním regionu. Dle vlastních informací vím, že není příliš velká ochota Škoda auto a.s. tuto situaci řešit, protože ekonomické zájmy firmy v době hospodářského růstu země převažují.

Senioři, kteří se zúčastnili šetření, uvedli, že by byli rádi, kdyby se v obci konalo více akcí pro seniory. Vzhledem k rozložení věkového složení celé české společnosti a s přihlédnutím k jeho budoucímu vývoji, je třeba započítat tuto skutečnost do plánů a vizí obce.

Zajímavé bylo i zjištění, jaký způsob získávání informací o dění v obci občané preferují. Čím starší obyvatelé jsou, tím je jejich omezenější přístup k počítači, takže informace získávají převážně v místní restauraci a od sousedů a známých. Stálo by za úvahu vytvořit jako nový způsob komunikace místní zpravodaj, který by pravidelně zajistil distribuci informací do každé domácnosti v obci.

Respondenti také oceňují dosavadní práci zastupitelstva, které má zásluhu na vybudování významných investičních akcí. I přes uvedené nedostatky, které je potřeba řešit, bylo zjištěno, jakým směrem se obec má dále ubírat a kde občané vidí rezervy a prostor ke zlepšení.

Představitelům obce mohu doporučit výsledky výzkumu, aby si pečlivě prostudovali odpovědi na dotazy, zejména textovou část šetření. Významná je i analýza současné situace v obci, která může být zajímavou informací pro představitele obce a obyvatele, zejména jako shrnutí jejich činnosti před nadcházejícími komunálními volbami na podzim 2018.

6 Závěr

Většina plochy České republiky a Evropské unie je tvořena venkovskými obcemi, ve kterých žije poměrně velká část obyvatel. Budoucnost venkova vzhledem ke své jedinečné kulturní, ekonomické a sociální struktuře představuje skutečné bohatství a je životním zájmem nás všech. Přestože na venkově je obtížná dostupnost veřejných služeb, málo příležitostí k zaměstnání a obyvatelstvo na venkově stárne, roste v současnosti zájem o venkov. V dnešní moderní době lidé hledají poklidnější způsob života, čisté životní prostředí, bezpečnost, kvalitní potraviny a v neposlední řadě i lidskou sounáležitost. Potenciál rozvoje venkova již nespočívá pouze v tradičním zemědělství, ale v orientaci na kvalitu života, kdy venkov nabízí základnu pro nový, moderní model rozvoje této hodnoty.

V současné době rozvoj venkova spočívá především v endogenním modelu rozvoje, kdy je důležité využít místní zdroje, ať už materiální či nemateriální, přírodní i lidské. Předpokladem endogenního rozvoje je zapojení místních lidí jako hlavních aktérů rozvoje venkova do aktivního navrhování a vykonávání rozvojových aktivit, využít jejich sociální, kulturní, lidský a intelektuální kapitál. Uchovávání a znásobení užitku z těchto aktivit by mělo napomáhat k vyrovnávání regionálních nerovností. Výsledkem těchto snah by mělo být zmírnění regionálních disparit a zlepšení podmínek obyvatel, kteří zde žijí, a s vidinou podpory zlepšení životní úrovně a kvality života s ohledem na budoucí vývoj území.

Cílem diplomové práce je zhodnotit dosavadní vývoj obce pomocí průzkumu názorů obyvatel a z jejich odpovědí stanovit, které oblasti jsou občany považovány za opomíjené, a naopak stanovit ty, které by bylo potřeba více rozvíjet. Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina dotázaných respondentů se shodla na tom, že žijí v obci rádi a chtějí i nadále bydlet v klidné a bezpečné obci s dostatkem zeleně a okolní čistou přírodou. Dále si považují toho, že obec se v dnešní přetechnizované a zrychlené době aktivně snaží o udržování tradic a zachování kulturního dědictví. Devizou obce je její relativní bezpečnost i přes blízkost průmyslové zóny. Jako jedna z nejdůležitějších oblastí, kterou si občané přejí dále rozvíjet a kam by měly směřovat další finanční prostředky, je činnost spolků, kultura a společenský život v obci. Z šetření vyplynula potřeba vybudování cyklostezky v okolí obce, modernizace veřejného osvětlení a usnadnění bezpečného

pohybu po obci vybudováním chodníků. To vše by mělo napomoci ke zkvalitnění života na venkově.

Závěrem může autorka konstatovat, že hlavní cíl diplomové práce byl naplněn. Analýzou názorů obyvatel bylo zjištěno, které oblasti jsou považovány za opomíjené a které by občané chtěli více rozvíjet. Dílčím cílem bylo zjištění potenciálu možného budoucího rozvoje obce, který bude sloužit představitelům obce při plánování dalšího rozvoje a zlepšení kvality života občanů v obci.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, ILLNER, Michal, VOBECKÁ, Jana, 2011. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. 1.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). 237 s. ISBN 978-80-7419-069-8

BINEK, Jan a kol., 2009. *Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP Publishing. 94 s. ISBN 978-80-904308-0-8

HUDEČKOVÁ, Helena, LOŠŤÁK, Michal, ŠEVČÍKOVÁ, Adéla, 2010. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1. vyd., Praha: Reprografické studio PEF ČZU. 189 s. ISBN 978-80-213-1413-9

JUZA, Josef, MACH, Jiří, MATOUŠ, Václav, 2002. *Pověsti z Orlických hor a Podorlicka*. 1.souborné vyd. Kostelec nad Orlicí: AG TYP. 397 s. ISBN 80-901757-9-1

MAJEROVÁ, Věra, MAJER, Emerich, 2015. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství*. 1. vyd., Praha: Reprografické studio PEF ČZU. 277 s. ISBN 978-80-213-1698-0

PERLÍN, Radim a kol., 1993. *Program obnovy vesnice*. 1. vyd., Praha : VÚVA. 63 s. ISBN 80-85124-75-6

STEJSKAL, Jan, KOVÁRNÍK, Jaroslav, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd., Praha: Portál. 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2

WOKOUN, René., MATES, Pavel, 2001. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1.vyd. Praha: Prospektrum. 196 s. ISBN 80-7175-100-6

WOKOUN, René., MATES, Pavel, 2006. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1.vyd. Praha: Linde. 351 s. ISBN 80-7201-608-3

WOKOUN, René, MALINOVSKÝ, Jan, DAMBORSKÝ, Milan, BLAŽEK, Jiří a kol., 2008. *Regionální rozvoj východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0

WOKOUN, René, MATES, Pavel, KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a kol., 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9

SVOBODOVÁ, Hana, VĚŽNÍK, Antonín, 2014. *Úvod do geografie venkova*. Masarykova univerzita. Brno: Elportál. 66 s. ISBN 978-80-210-6943-5

Internetové zdroje:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Postavení venkova v Pardubickém kraji* [online]. (PDF). [cit. 2017-07-17]. Dostupné z WWW:

<https://www.czso.cz/documents/10180/20565923/53136109.pdf/7f253cd5-a8e7-44c9-9fef-8d5ff86c6256?version=1.0>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel obce* [online]. (PDF). [cit. 2017-08-19]. Dostupné z WWW:

<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

DENÍK OBCE, deník veřejné správy. *Vymezení venkova* [online]. [cit. 2017-07-16].

Dostupné z WWW:

<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6384068&ht=vymezen%ED+venkova>

ESF, *Evropský sociální fond* [online]. [cit. 2017-08-28]. Dostupné z WWW:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=cs>

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR. *Regionální rozvoj* [online]. (PDF). [cit. 2017-07-17]. Dostupné z WWW:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/srr_duben_2013.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Regionální politika* [online]. [cit. 2017-07-29]. Dostupné z WWW: <http://mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Podpora-regionu>

MINISTERSTVO PR MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Regionální politika* [online]. [cit. 2017-08-21]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Predvstupni-nastroje/SAPARD>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Regionální politika* [online]. [cit. 2017-08-21]. Dostupné z WWW: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Operacni-programy/OP-ROZVOJ-VENKOVA-A-MULTIFUNKCNI-ZEMEDELSTVI>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Evropský zemědělský fond* [online]. [cit. 2017-08-22]. Dostupné z WWW: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-\(EAFRD\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/E/Evropsky-zemedelsky-fond-pro-rozvoj-venkova-(EAFRD))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Fondy EU* [online]. [cit. 2017-08-28]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Fondy EU* [online]. [cit. 2017-08-28]. Dostupné z WWW: <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Fond soudržnosti* [online]. [cit. 2017-08-28]. Dostupné z WWW: http://www.mzp.cz/cz/fond_soudrznosti

MANAGEMENTMANIA, encyklopedie. *Motivace* [online]. [cit. 2017-07-24]. Dostupné z WWW: <https://managementmania.com/cs/motivace-a-motivovani>

OBEC LIBEL. *Obecní úřad* [online]. [cit. 2017-09-05]. Dostupné z: <http://www.oulibel.cz/historie-uvod>

OBEC LIBEL. *Obecní úřad* [online]. [cit. 2017-09-05]. Dostupné z:

<http://www.oulibel.cz/informace-o-obci-2>

REGISTR KOMUNÁLNÍCH SYMBOLŮ. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* (PSP ČR)[online]. Praha: Poslanecká sněmovna ČR, 2017 [cit.2017-08-14].

Dostupné z WWW: [https://rekos.psp.cz/vyhledani-](https://rekos.psp.cz/vyhledani-symbolu?typ=0&obec=libel&poverena_obec=&popis=&kraj=0&okres=0&od=&do=&hledat=)

[symbolu?typ=0&obec=libel&poverena_obec=&popis=&kraj=0&okres=0&od=&do=&hledat=](https://rekos.psp.cz/vyhledani-symbolu?typ=0&obec=libel&poverena_obec=&popis=&kraj=0&okres=0&od=&do=&hledat=)

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, *Program rozvoje venkova*,

[online].[cit.2017-08-22]. Dostupné z WWW: <http://www.szif.cz/cs/program-rozvoje-venkova#>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, *Program rozvoje venkova*,

[online].[cit.2017-08-22]. Dostupné z WWW: http://www.szif.cz/cs/prv2014-zakladni_informace

ZÁKON č. 128/2000 Sb., o obcích. *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2017. [cit.2017-07-29]. Dostupné z WWW:

<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&fulltext=&nr=128~2F2000&part=&name=&rpp=15>

ZÁKON č. 128/2000 Sb. o obcích. *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2017. [cit.2017-07-25]. Dostupné z WWW:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&fulltext=z~C3~A1kon~20o~20obc~C3~ADch&nr=128&rpp=15#local-content>

8 Přílohy

Příloha č. 1 Dotazník

DOTAZNÍK

Vážení spoluobčané,

jmenuji se Petra Králíčková a studuji 5. ročník České zemědělské univerzity v Praze - Provozně ekonomickou fakultu obor Veřejná správa a regionální rozvoj. Jako téma diplomové práce jsem si zvolila téma „Obnova venkova - příklad malé obce“. Obec jsem si vybrala, protože zde již téměř tři roky žiji.

Pro zpracování praktické části mé diplomové práce bych ráda využila Vaši pomoc vyplněním odpovědí na otázky v tomto dotazníku. Cílem výzkumu je zjistit, jak jste spokojeni s dosavadním rozvojem obce, případně, kde byste rádi viděli zlepšení. Po dohodě s paní starostkou bude tento dotazník využit i pro zastupitelstvo obce jako podpůrný materiál pro plánování dalšího rozvoje obce.

Dotazník je anonymní, veškerá data budou zpracována souhrnně za celou obec.

Vyplněný dotazník prosím doručte na obecní úřad nejpozději do středy 18. 10. 2017.

Velice děkuji za Váš čas při vyplnění dotazníku.

A. ÚVODNÍ OTÁZKY

Identifikace respondentů:

1. Jste muž nebo žena?

1. Muž
2. Žena

2. Patříte do věkové skupiny?

1. do 18 let
2. 18 – 30 let
3. 31 - 45 let
4. 46 – 65 let

5. Více než 65 let

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

1. Základní
2. Střední odborné bez maturity, vyučen/a
3. Úplné střední s maturitou
4. Vyšší odborné vzdělání
5. Vysokoškolské

4. Vaše aktuální postavení je:

1. Zaměstnanec
2. Podnikatel/živnostník
3. V domácnosti, na mateřské dovolené
4. Důchodce/důchodkyně
5. Student/ka
6. Nezaměstnaný/á

5. Jak dlouho v obci žijete?

1. 0-5 let
2. 6-14 let
3. Víc než 15 let
4. V obci jsem se narodil/a
5. V obci nebydlím, mám zde chatu/chalupu

6. Vyberte, které z těchto tvrzení pro Vás platí:

1. V obci žiji celý život, nikdy jsem nežil/a jinde
2. V obci jsem vyrůstal/a, několik let žil/a jinde a v dospělosti se vrátil/a
3. Vyrůstal/a jsem jinde na vesnici a v dospělosti se přestěhoval/a do obce
4. Vyrůstal/a jsem ve městě a v dospělosti se přestěhoval/a do obce
(v případě jiné možnosti vypište).....

7. Jste spokojen/a s obcí jako s místem, kde žijete?

1. Velmi spokojen/a
2. Vcelku spokojen/a
3. Ani spokojen/a//ani nespokojen/a
4. Spíše nespokojen/a
5. Velmi nespokojen/a

8. **Jaké jsou podle Vašeho názoru největší přednosti obce?**

(označujte jako ve škole a správnou odpověď zakřížkujte, v každém řádku odpovězte jednou možností)

	1	2	3	4	5
Hezké prostředí obce					
Okolní příroda a čisté prostředí					
Bezpečnost v obci					
Dostupnost některých služeb – lékař, pošta, obchod, autobusová doprava					
Sousedské a přátelské vztahy					
Činnost místních spolků					
Možnosti kulturního vyžití					
Možnosti sportovního vyžití					
Dodržování zvyků a tradic					
Příjemné bydlení					

B. INFORMOVANOST O DĚNÍ V OBCI

9. **Cítíte se dostatečně informováni o dění v obci ?**

1. Ano
2. Ne
3. Nevím

10. **Odkud získáváte informace o dění v obci?**

1. Z webových stránek obce Libel
2. Z veřejné vývěsky v obci
3. Od sousedů, známých
4. V místní restauraci
5. Nikde

11. **Jaký typ informací postrádáte?**

1. Aktuální informace o dění v obci
2. Informace o rozvoji obce
3. Informace o práci zastupitelstva

4. Informace o službách pro občany
5. Informace pro podnikatele
6. Jaké další informační služby by se daly zlepšit nebo chybí?
Doplňte.....
7. Nevím

C. BEZPEČNOST V OBCI

12. **Cítíte se v obci bezpečně? Pokud ne, vyberte prosím z následujícího seznamu důvody, kvůli kterým se necítíte bezpečně.**

1. Vandalismus v obci
2. Častý výskyt problémových osob
3. Nevhodné chování mladistvých
4. Obavy o majetek
5. Nefunkční nebo chybějící pouliční osvětlení? Kde?
Vypište.....
6. Problémy s bezpečností dopravy
7. Rušení nočního klidu
8. Jiné, uveďte.....
9. Nevím
10. V místě bydliště se cítím bezpečně.

D. VOLNÝ ČAS A ČINNOST SPOLKŮ

13. **Zapojujete se do společenského dění v obci?**

1. Sám akce organizuji či iniciuji
2. Pomáhám organizátorům
3. Účastním se většinou jako divák
4. Rád/a bych se více zapojil/a, ale nemám příležitost
5. Neúčastním se akcí a nepodílím se na nich

14. **Co v obci postrádáte pro lepší společenské a kulturní vyžití ?**

1. Akce pro rodiny s dětmi
2. Akce pro seniory
3. Živá hudba, koncerty
4. Návštěva divadel, kin
5. Akce s partnerskými obcemi
6. Společenských akcí je zde dostatek
7. Jiné, doplňte.....
8. Nevím

15. **Chybí Vám v obci aktivní činnost spolků? Pokud ano, napište prosím jakých.**
V případě záporné odpovědi nevyplňujte.

.....

.....

.....

E. DALŠÍ ROZVOJ OBCE

16. **Kam by podle Vašeho názoru měly směřovat případné další finanční prostředky pro zvýšení kvality života v obci?**

Zakroužkujte u každé činnosti pouze jednu nabízenou hodnotu, kdy 1 znamená priorita, 2 dostačující a 3 – není potřeba

Činnost v obci			
Údržba chodníků a obecních komunikací	1	2	3
Úprava veřejného prostranství, zeleně	1	2	3
Veřejné osvětlení	1	2	3
Třídění a likvidace odpadů	1	2	3
Kvalita ovzduší, hluk	1	2	3
Podpora spolků – hasiči, rybáři	1	2	3
Volnočasové aktivity pro děti a mládež	1	2	3
Propagace, prezentace obce	1	2	3
Opravy a rekonstrukce nemovitostí v majetku obce	1	2	3
Bydlení a výstavba	1	2	3
Výstavba cyklostezek v okolí obce	1	2	3
Sportovní vyžití	1	2	3
Kultura a společenský život	1	2	3

17. **Jakým směrem by se měla obec dále ubírat? Čím by se obec měla v budoucnu stát? (Zaškrtněte max 4 možnosti)**

Klidnou obcí pro příjemné bydlení	
Čistou obcí s dostatkem zeleně a upraveným prostředím	
Bezpečnou obcí	
Měla by nabízet dostatek sportu a volnočasových aktivit	
Měla by nabízet více možností kultury	
Obcí otevřenou pro nové obyvatele a novou výstavbu	
Obcí s významným cestovním ruchem, turistickým centrem	

18. **Spatřujete v obci nějaké nedostatky, které by měly být odstraněny?**

.....

.....

.....

19. **Prosím uveďte Vaše další případné připomínky či návrhy pro zlepšení života v obci:**

.....

.....

.....

